

دانشکده علوم ریاضی
گروه: ریاضی محض

بهترین تقریب روی مجموعه‌های خاص نامحدب و کاربرد آنها

استاد راهنما:
دکتر مهدی ایرانمنش

استاد مشاور:
دکتر کامران شریفی

توسط:
فاطمه سلیمانی

۱۳۸۹ شهریور

پایان نامه ارائه شده به تحصیلات تکمیلی
به عنوان بخشی از فعالیتها لازم برای اخذ درجه کارشناسی ارشد

تقدیم به

روح بلند شهدای گمنام و کلیه اشخاصی که بدون هیچ شهرتی صادقانه در عرصه های مختلف فعالیت می کنند.

به نام خدا

شکر خدای بزرگ به جا می آورم که به من توفیق داد تا دوره کارشناسی ارشد را به پایان برسانم. برخود لازم می دانم که از استاد ارجمند جناب آقای دکتر مهدی ایران منش که در تمامی مراحل نوشتمن این پایان نامه و مقاله ها، به عنوان استاد راهنمای بندۀ را یاری فرمودند، قدردانی نمایم. همچنین از جناب آقای دکتر کامران شریفی استاد مشاور و تمامی استادی دانشکده ریاضی که مفتخر این بودم در دوره کارشناسی و ارشد دانشجوی آنها باشم، تشکر می کنم.

در خاتمه از پدر و مادر عزیزم به خاطر تمام زحماتی که به خاطر بندۀ متتحمل شدند تشکر و قدردانی می نمایم.

فاطمه سلیمانی
شهریور ۸۹

مقالات مستخرج از پایان نامه

- [1] M. Iranmanesh, F. Solimany. " I_m -Quasi upward sets, with their best approximations" *J. Numerical functional analysis and optimization* . Accepted August 2010 .
- [۲] M. Iranmanesh, F. Solimany. " M-Quasi downward sets and their best approximations in direct sum space " 3th Matamatices Annual Natioal Conference of PNU 19-20 May 2010, Mashhad.
- [۳] ایرانمنش م، سلیمانی ف، "بهترین تقریب روی مجموعه های خاص نامحدب" ، چهل و یکمین کنفرانس ریاضی ، ارومیه. شهریور ۱۳۸۹ .
- [۴] مولایی م ، سلیمانی ف، "بهترین تقریب توسط مجموعه های ستاره گون " ، سومین همایش ملی ریاضی، مشهد.اردیبهشت ۱۳۸۹ .

مقدمه

بهترین تقریب همواره نقش مهمی در بخش های مختلفی از ریاضیات از جمله بهینه سازی و اقتصاد و ... ایفا می کند. در این زمینه اگرچه بحث بهترین تقریب به وسیله عناصر مجموعه های محدب در فضاهای نرمدار کاربرد زیاد و مهمی در ریاضیات و دیگر علوم داشته است، اما گاهی اوقات محدب بودن از شرایط محدود کننده مسئله می باشد. لذا محققان به دنبال شرایطی هستند که بتوانند قضایا و مسائل مطرح شده در بحث بهترین تقریب روی مجموعه های محدب را به نوعی روی مجموعه های نامحدب تعمیم و گسترش دهند. در این راستا ابتدا افرادی چون Rubinov, Singer به معرفی مجموعه های دانوارد و آپوراد در فضای R^n پرداختند و در سالهای بعد دکتر محبی این مجموعه هارا در فضای لاتیس مطرح ساخت. ما در این پایان نامه ابتدا به گوشه هایی از این اقدامات انجام شده خواهیم پرداخت.

این پایان نامه دارای چهار فصل می باشد. فصل اول شامل مقدماتی از مباحث اساسی از آنالیز و جبرخطی و تعاریف ابتدایی بهترین تقریب می باشد. در فصل دوم معرفی مجموعه های دانوارد و مشخصه های آن و بررسی پروکسیمینال بودن این مجموعه ها را مورد مطالعه قرار دادیم. در فصل سوم بحث مجموعه های نرمال و پوسته دانوارد را مطرح می سازیم و کاربردی از مجموعه های فوق را بیان می کنیم.

در فصل چهارم به بحث بهترین تقریب روی مجموعه های دانوارد در فضای R^n می پردازیم و در این فضا مجموعه های جدید نامحدبی را معرفی می کنیم که به نوعی قابلیت تبدیل شدن به مجموعه فوق را دارا هستند و به کمک نگاشت های حافظ نرم از این بحث به نوعی در یافتن بهترین تقریب مجموعه های خاص در فضای لاتیس که توسط نگاشت های حافظ نرم به این مجموعه ها نگاشته می شوند استفاده خواهیم کرد.

چکیده

بحث بهترین تقریب در سالهای اخیر به طور گسترش داده ای در بخش های مختلف ریاضی از جمله مسائل بهینه سازی عددی و حتی برنامه نویسی به کاربرده می شود. مثال ساده و شهودی آن بحث یافتن نقاطی از یک مجموعه که نسبت به نقطه ای در همان فضای دارای کمترین فاصله باشند که کاربردهای زیادی در زندگی و به خصوص مسائل اقتصادی به همراه داشته است.

هدف اصلی مادراین پایان نامه ابتدا معرفی مجموعه های خاص در فضای لاتیس می باشد که دارای این ویژگی اند، که لزوماً مجموعه های محدبی نیستند. سپس شرایطی که تحت آنها نقاطی از این مجموعه، به عضویت مجموعه نقاط بهترین تقریب در می آیند را مورد مطالعه قرار می دهیم. در ادامه به زیر مجموعه های خاصی از این مجموعه ها و ارتباط بین آنها می پردازیم. همچنین اشاره ای به کاربرد این مجموعه ها به منظور نشان دادن پروکسیمینال بودن برخی مجموعه های بسته در این فضاخواهیم داشت. بحث بهترین تقریب همزمان این مجموعه را نیز مورد مطالعه قرار می دهیم. در پایان نیز از نتایج بدست آمده برای بهترین تقریب مجموعه های جدید وارائه راهکار استفاده خواهیم کرد.

کلمات کلیدی: مجموعه پروکسیمینال، بهترین تقریب، مجموعه دانوارد، فضای لاتیس.

فهرست مندرجات

۱	مقدمات	۴
۱.۱	مفاهیم اولیه و تعاریف مقدماتی	۴
۱.۱.۱	بهترین تقریب	۸
۲	بهترین تقریب روی مجموعه های دانوارد	۱۱
۱.۲	مقدمات	۱۲
۱.۱.۲	دانواردها و مشخصه های آن	۱۴
۲.۲	مجموعه های اکیداً دانوارد	۲۱
۳.۲	وجود بهترین تقریب در مجموعه های دانوارد	۲۵
۴.۲	مجموعه های آپاراد	۲۷

فهرست مندرجات

۲

۲۸	برخی ویژگی های مجموعه های دانوارد	۵.۲
۳۰	یافتن فاصله	۶.۲
۳۳	الگوریتم	۱.۶.۲
۳۵	مجموعه های نرمال و پوسته دانوارد	۳
۳۶	پوسته دانوارد و مجموعه های نرمال	۱.۳
۴۰	بهترین تقریب روی مجموعه های نرمال	۱.۱.۳
۴۲	کاربرد دانوارد ها	۲.۳
۴۸	یک نتیجه	۱.۲.۳
۴۹	دانوارد ها و توابع حافظ ترتیب	۳.۳
۵۱	بهترین تقریب همزمان دانوارد ها	۴.۳
۵۵	مجموعه های دانوارد در فضای مختلف لاتیس	۴
۵۵	مجموعه های دانوارد در فضای R^n	۱.۴

فهرست مندرجات

۳

۵۹ ..... شبه دانوارد ها m ۲.۴

۶۵ ..... شبه دانوارد ها در فضای حاصل جمع مستقیم m ۱.۲.۴

۶۶ ..... بهترین تقریب در فضای ضرب تانسوری ۳.۴

۷۰

مراجع

۷۵ ۱ واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی

۷۸ ۲ واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی

فصل ۱

مقدمات

۱.۱ مفاهیم اولیه و تعاریف مقدماتی

این بخش شامل دو قسمت اساسی، مقدماتی راجع به، آنالیز حقیقی، بحث بهترین تقریب می باشد. اما چون انتظار می رود خواننده با آنها آشنایی داشته باشد، از بیان جزئیات و اثبات آنها خودداری می کنیم. مطالب این بخش از مراجع [۹]، [۱۸] و [۱۹] گرفته شده است.

تعریف. ۱.۱.۱ فرض کنید S یک مجموعه دلخواه باشد. یک ترتیب بر S رابطه ای است مانند $\leq$ که در شرایط زیر صدق کند:

(۱) انعکاسی (برای هر $x \in S$ $x \leq x$)

(۲) پادمتقارن (به ازای هر $x, y \in S$ $x \leq y \Rightarrow y \leq x$)

(۳) متعددی (به ازای هر $x, y, z \in S$ $x \leq y, y \leq z \Rightarrow x \leq z$)

تعریف. ۲.۱.۱ یک مجموعه مرتب می نامیم در صورتیکه بر روی S یک ترتیب مانند $\leq$ تعریف شده باشد.

فضای نرماندار

تعريف. ۱.۱.۳ فرض کنید $(X, +)$ یک گروه آبلی باشد و برای هر عدد حقیقی λ و هر $\lambda x \in X$ ، $x \in X$ ، برای هر $x, y \in X$

$$\lambda(x + y) = \lambda x + \lambda y \quad (1)$$

$$(\lambda + \mu)x = \lambda x + \mu x \quad (2)$$

$$\lambda(\mu x) = (\lambda\mu)x \quad (3)$$

$$\lambda x = x \quad (4)$$

تعريف. ۱.۱.۴ فرض کنید X یک فضای برداری باشد. تابع $\|\cdot\| : X \rightarrow [0, \infty]$ را یک نرم روی X نامیم هرگاه:

$$\|x\| \geq 0, x \in X \quad (1)$$

$$x = 0, \|x\| = 0 \quad (2)$$

$$\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|, x, y \in X \quad (3)$$

$$\|\alpha x\| = |\alpha| \|x\|, \alpha \in R \text{ و } x \in X \quad (4)$$

فضای برداری X مجهز به نرم $\|\cdot\|$ را فضای برداری نرم دار می‌نامیم و آن را با $(X, \|\cdot\|)$ نمایش می‌دهیم.

مثال. ۱.۱.۱ فرض کنیم R^n فضای تمام n تایی های مرتب از اعداد حقیقی باشد در این

صورت $\|x\| = \max_{i \in I} |x_i|$ یک نرم روی R^n می‌باشد

فرض کنید X فضای نرماندار باشد. در این صورت ما از نماد های زیر در طول این پایان نامه استفاده می‌کنیم:

$$x^+ = \max(x, 0), \quad x^- = -\min(x, 0)$$

$$|x| = \sup\{x, -x\}$$

همچنین بدیهی است که $x = x^+ - x^-$

تعریف. ۱.۱.۵. یک دنباله مانند x_n از فضای نرماندار X همگرا به نقطه x گفته می شود در صورتیکه :

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N_0 \in \mathbb{N} \forall n \in \mathbb{N} n \geq N_0 \Rightarrow \|x_n - x\| \leq \varepsilon$$

که ما آن را به صورت $x_n \rightarrow x$ نمایش می دهیم.

تعریف. ۱.۱.۶. فضای برداری $(X, \|\cdot\|)$ را فضای باناخ گوییم، هرگاه $\|\cdot\|$ یک نرم کامل روی X باشد. یعنی نسبت به متر $d(x, y) = \|x - y\|$ ، هر دنباله کوشی در X همگرا باشد.

تعریف. ۱.۱.۷. یک زیرمجموعه مانند K از فضای نرماندار X را بسته می نامیم اگر به ازای هر $x_n \in K$ به قسمی که $x_n \rightarrow x$ آنگاه $x \in K$. به عبارت دیگر K شامل تمام نقاط حدی خود باشد.

یک زیرمجموعه مانند A باز نامیده می شود در صورتیکه متمم آن یک مجموعه بسته باشد.

تذکر. ۱.۱.۱. ما در این پایان نامه از نمادهای bdA , A^- , A° , b به ترتیب برای درون و بستار و نقاط مرزی مجموعه A استفاده خواهیم کرد.

تعریف. ۱.۱.۸. یک مجموعه مانند $A \subseteq X$ را همبند می نامیم، در صورتیکه A به صورت اجتماع دو مجموعه از هم جدا نباشد. (دو مجموعه B, C را در فضای نرمانداری X از هم جدا گوییم هرگاه $C^- \cap B = \emptyset$ و $B^- \cap C = \emptyset$)

تعریف. ۱.۱.۹. یک زیرمجموعه غیر تهی مانند K را مخروط می نامند در صورتیکه برای هر $\alpha x + \beta y \in K$ داشته باشیم $\alpha, \beta \geq 0$ و $x, y \in K$.

یک زیرمجموعه غیر تهی مانند A را محدب می نامند در صورتیکه برای هر دونقطه

دلخواه $x, y \in A$ و هر $1 - \beta \leq \beta \leq 0$ داشته باشیم $(1 - \beta)x + \beta y \in A$. (یک مجموعه را نامحدب می‌گوییم در صورتیکه محدب نباشد).

تابع پیوسته – صعودی – خطی

تعریف ۱۰.۱ فرض کنیم $(X, \| \cdot \|_1), (Y, \| \cdot \|_2)$ دو فضای نرمدار باشند. و f یک نگاشت از X به Y باشد. گوییم f یک نگاشت پیوسته است در صورتیکه برای هر $\varepsilon \geq 0$ وجود داشته باشد یک $\delta \geq 0$ به طوریکه :

$$\|y - x\|_1 \leq \delta \Rightarrow \|f(y) - f(x)\|_2 \leq \varepsilon$$

فرض کنیم X و Y دو فضای نرمدار باشند. تابع دو سویی $f : X \rightarrow Y$ را هموئی مرفیسم گوییم، هرگاه f و تابع معکوس آن $f^{-1} : Y \rightarrow X$ هر دو پیوسته باشند.

تعریف ۱۱.۱ فرض کنیم $(X, \| \cdot \|_1), (Y, \| \cdot \|_2)$ دو فضای نرمدار باشند. نگاشت $f : X \rightarrow Y$ را یک نگاشت لیپ شیتز گوییم هر گاه ثابتی مانند $M > 0$ موجود باشد به طوری که به ازای هر $x, y \in X$ داشته باشیم:

$$\|f(y) - f(x)\|_2 \leq M \|y - x\|_1$$

تعریف ۱۲.۱ نگاشت $f : X \rightarrow Y$ را یک نگاشت صعودی گوییم هرگاه :

$$\forall x, y \in X \quad x \leq y \Rightarrow f(x) \leq f(y)$$

نگاشت صعودی f را یک نگاشت همگن جمعی گوییم در صورتیکه دارای ویژگی زیر باشد :

$$\forall \lambda \in R, \mathbf{1} \in X \quad f(x + \lambda \mathbf{1}) = f(x) + \lambda$$

تعريف. ۱.۱.۱ یک تبدیل خطی از فضای برداری V به توی فضای برداری V_1 ، نگاشتی

است مانند $V_1 \rightarrow V : f$ به طوری که به ازای هر $x, y \in V$ و جمیع اسکالارهای α و β ،

$$f(\alpha x + \beta y) = \alpha f(x) + \beta f(y).$$

در حالت خاص که V_1 میدان اسکالارهای است، f یک تابع خطی نام دارد.

فضای دوگان یک فضای برداری توپولوژیک مانند X ، عبارت است از فضای برداری X^* ، که اعضای آن تابعکهای خطی و پیوسته روی X می باشند.

تعريف. ۱.۱.۲ به ازای هر زیرمجموعه مانند A قطب آن مجموعه را به صورت زیر تعریف می کنند :

$$A^\circ = \{f \in X^* : f(a) \leq 0 \quad \forall a \in A\}$$

۱.۱.۱ بهترین تقریب

تعريف. ۱.۱.۳ فرض کنیم $(X, \|\cdot\|)$ یک فضای نرماندار باشد و $y \in X$ یک نقطه دلخواه باشد در این صورت تابع $d(x, y) = \|y - x\|$ با ضابطه $d : X \times X \rightarrow R$ را تابع فاصله می گویند. به ازای هر زیرمجموعه غیرتھی مانند G از X فاصله تا نقطه x را به صورت زیر تعریف می کنند:

$$d(x, G) = \inf_{g \in G} d(x, g)$$

البته از نماد $d_G(x)$ نیز استفاده می شود.

قضیه. ۱.۱.۱ فرض کنیم X یک فضای نرماندار باشد در این صورت :

$$\forall z, x, y \in X \quad d(x + y, z + y) = d(x, z),$$

$$\forall \alpha \in R \quad d(\alpha x, \alpha y) = |\alpha| d(x, y).$$

فصل ۱ . مقدمات

۹

تعريف . ۱ . ۱۶ . ۱ فرض کنیم $x \in X$ و $G \subseteq X$ عنصر $g \in G$ را بهترین تقریب G از نقطه

گوییم در صورتیکه :

$$d(x, g) = d(x, G)$$

مجموعه تمام عناصر بهترین تقریب G از x را با نماد $P_G(x)$ نشان می دهیم به عبارت دیگر:

$$P_G(x) = \{g' \in G : d(x, g') = d(x, G)\}$$

تعريف . ۱ . ۱۷ . ۱ یک زیرمجموعه غیر تهی مانند G از X را یک مجموعه پروکسیمینال می

ماند در صورتیکه به ازای $x \in X$ مجموعه $P_G(x) \neq \emptyset$ باشد.

در صورتیکه $P_G(x)$ شامل تنها یک نقطه باشد مجموعه G را چبیشف می گویند.

قضیه . ۱ . ۲۰ . ۱ فرض کنیم $G \subseteq X$ دراین صورت :

$$\forall x, y \in X P_{G+y}(x + y) = P_G(x) + y,$$

$$\forall \alpha \in R P_{\alpha G}(\alpha x) = |\alpha| P_G(x),$$

که در آن $G + y$ و αG به صورت زیر تعریف می شوند:

$$G + y = \{g + y : g \in G\},$$

$$\alpha G = \{\alpha g : g \in G\}.$$

برهان . مرجع [۶] را ملاحظه کنید .

نتیجه . ۱ . ۱ . ۱

(۱) مجموعه $G \subseteq X$ پروکسیمینال است اگر و تنها اگر به ازای هر $y \in X$ $y + G$ پروکسیمینال باشد.

(۲) مجموعه $X \subseteq G$ پروکسیمینال است اگر و تنها اگر به ازای هر $\alpha \in R$ ، αG پروکسیمینال باشد.

قضیه. ۲.۱.۱ فرض کنیم $X \subseteq G$ یک مجموعه پروکسیمینال باشد در این صورت G یک مجموعه بسته می باشد.

برهان . مرجع [۶] را ملاحظه کنید. $\square$

تذکر. ۲.۱.۱ عکس قضیه فوق لزوماً برقرار نیست. (مرجع [۶] را ملاحظه کنید)

قضیه. ۴.۱.۱ فرض کنیم $X \subseteq G$ یک مجموعه فشرده باشد، در این صورت G یک مجموعه پروکسیمینال می باشد.

برهان . مرجع [۶] را ملاحظه کنید. $\square$

قضیه. ۵.۱.۱ هر زیر مجموعه بسته مانند G از زیر فضای متناهی بعد از فضای نرمدار X ، یک مجموعه پروکسیمینال می باشد.

برهان . فرض کنیم $x \in X \setminus G$ و $d(x, G) = r_0$ اگر $r_0 \geq r$ پس وجود دارد یک $y \in G$ به طوریکه $y \in B(x, r)$ حال $B(x, r) \cap G \neq \emptyset$ بنابراین $\|y - x\| \leq r$ لذا $y \in B(x, r) \cap G$ است که $B_n = B^-(x, r_0 + \frac{1}{n}) \cap G$ را در نظر بگیریم بدیهی است که $B_n \subseteq B_{n+1}$ و B_n ها مجموعه های فشرده می باشند لذا وجود دارد یک $y_0 \in \cap B_n$ به طوریکه $\|y_0 - x\| \leq r_0 + \frac{1}{n}$ اما $y_0 \in G$ از طرفی $d(x, G) = r_0$ و داریم $\|y_0 - x\| = r_0$ لذا y_0 یک نقطه تقریب برای مجموعه G می باشد. در نتیجه G پروکسیمینال می باشد. $\square$

فصل ۲

بهترین تقریب روی مجموعه های دانوارد

پس از آن که مجموعه های دانوارد برای اولین بار توسط رینو^۱ و سینگر^۲ در فضای R^n معرفی شدند، دکتر محبی این مفهوم را در فضاهای لاتیس مطرح ساخت . معرفی مجموعه های دانوارد، مشخصه های این مجموعه ها و تقریبیشان در فضاهای لاتیس داربخت اصلی این فصل خواهد بود. لازم به ذکر است که تعاریف و نتایج ارائه شده در این فصل، در فصل های بعدی نقش اساسی ایفا می کنند.

تمامی تعاریف، تذکرها، لم و قضایای ارائه شده در این فصل از مراجع [۱۱، ۱۰، ۴، ۱] گرفته شده است.

Rubinov^۱

Singer^۲

۱.۲ مقدمات

۱۲

فصل ۲. بهترین تقریب روی مجموعه های دانوارد

فرض کنید X فضای مرتبی باشد در این صورت فضای X را یک فضای لاتیس می گویند، در صورتیکه به ازای هر دو عنصر $x, y \in X$ متعلق به X مقادیر $\inf\{x, y\}$ و $\sup\{x, y\}$ نیز موجود باشد.

مثال . ۱.۱.۲ فضای اقلیدسی R^n با ترتیب استاندارد.

مثال . ۲.۱.۲ فرض کنید X فضای تمام توابع حقیقی کراندار روی مجموعه S باشد. رابطه ترتیبی با توجه به مرجع [۵] به صورت زیر روی فضای X در نظر گرفته می شود :

$$f < g \quad \forall f, g \in X \Leftrightarrow f(s) < g(s) \quad \forall s \in S$$

آشکار است که به ازای هر x مقادیر $\phi(x) = \sup\{f(x), g(x)\}$, $Q(x) = \inf\{f(x), g(x)\}$ حقيقی اند. لذا توابع Q, ϕ حقیقی کراندار هستند. بنابراین فضای X مثالی از فضای لاتیس می باشد.

تعريف . ۱.۱.۲ عنصر $x \in X$ را یک عنصر یکه نامند. در صورتیکه برای هر $x \in X$ وجود داشته باشد یک $\lambda \in R$ به طوریکه $x \leq \lambda$

در مثال (۱.۱.۲) عنصر یکه را معمولاً $(1, 1, \dots)$ در نظر می گیرند. در مثال (۲.۱.۲) می توان عنصر یکه فضای X را تابع ثابت یک در نظر گرفت.

فرض کنیم X یک فضای لاتیس با عنصر یکه قوی باشد. در این صورت می توان یک نرم را با توجه به عنصر یکه به صورت زیر روی فضای X تعریف کنیم:

$$\|x\| = \inf\{\lambda \geq 0 : |x| \leq \lambda\} \quad (2.1)$$

$|x| \leq |y| \Rightarrow \|x\| \leq \|y\|$ آشکارا است که

با توجه به نرم فوق گوی باز به مرکز x وشعاع r را می توان به صورت زیر در نظر گرفت :

$$B(x, r) = \{y \in X : \|y - x\| \leq r\}$$

$$B(x, r) = \{y \in X : -r \leq y - x \leq r\} \quad (2.2)$$

نتیجه . ۱.۱.۲ فرض کنیم $x, y \in X$ در این صورت وجود دارد یک $\alpha > 0$ و $\beta < 0$ به

قسمی که :

$$y \leq x + \alpha, \quad x + \beta \leq y$$

برهان . فرض کنیم $\|x\| = r$ در این صورت بنا به تعریف نرم داریم :

$$|x - y| \leq \|x\| = r$$

که این ایجاب می کند $-r \leq y - x \leq r$ ، با قرار دادن $\alpha = r$ و $\beta = -r$ حکم ثابت می

شود. $\square$

تذکر. ۱.۱.۲ فرض کنیم X یک فضای برداری باشد. و $K \subseteq X$ یک مخروط بسته باشد به طوریکه $\{0\} \neq K \cap -K$. در این صورت به کمک K می توان X را به فضای مرتبی تبدیل نمود. در واقع یک رابطه ترتیبی به صورت زیر روی X به وسیله K تعریف می کیم :

$$x \leq y \Leftrightarrow y - x \in K$$

وجود این رابطه نه تنها سبب ایجاد فصل جدیدی در باب تقریب شده، بلکه در بحث نقاط ثابت و فضاهای مخروطی نیز باعث ایجاد ایده ها و نوشتمن مقالات زیادی شده است. (رجوع شود

([۱۰] به)

۱.۱.۲ دانواردها و مشخصه های آن

قبل از آنکه به بحث اصلی بپردازیم. به دلیل اهمیت و کاربرد بحث بهترین تقریب روی مجموعه های محدب در فضای لاتیس به این موضوع اشاره می کنیم

قضیه. ۱.۱.۲ فرض کنیم $A \subseteq X$ یک مجموعه محدب و بسته باشد . $x \in X \setminus A$ در این صورت عبارات زیر معادل هستند .

$$a_0 \in P_A(x) \quad (1)$$

یک $f \in (A - a_0)$ وجود دارد به طوریکه :

$$\| f \| = 1$$

$$f(x - a_0) = \| x - a_0 \| \quad \text{و}$$

برهان . (رجوع شود به [۱۴]).

تعریف. ۲.۱.۲ فرض کنیم X یک فضای لاتیس با عنصر یکه باشد . $W \subseteq X$ را یک مجموعه دانوارد ^۳ می گوییم در صورتیکه :

$$\forall w \in W, x \in X \quad x \leq w \Rightarrow x \in W$$

مثال . ۳.۱.۲ فرض کنیم $X = R^2$ در این صورت مجموعه W ، که

$$W = \{(x, y) \in R^2 : x \leq 1, y \leq 1\}$$

گزاره. ۱.۱.۲ فرض کنیم g یک تابع صعودی حقیقی مقدار روی فضای X باشد در این صورت مجموعه $G = \{x \in X : g(x) \leq 0\}$ دانوارد است. و بر عکس به ازای هر مجموعه دانوارد $G = \{x \in X : g(x) \leq 0\}$ تابع صعودی مانند $R : X \rightarrow R$ وجود دارد به طوریکه

برهان . اثبات اینکه G دانوارد است ، بدیهی می باشد. اثبات عکس آن. تعریف می کنیم $g(x) = \min\{\beta \in R : x - \beta \in G\}$ اولاً نشان می دهیم g تابع صعودی می باشد. لذا فرض کنیم $x' \leq x$ پس برای هر β داریم $x' - \beta \in G$ و G دانوارد است لذا $x - \beta \in G$ بنابراین $g(x) \leq g(x')$ و حکم ثابت می شود. ثانیاً نشان می دهیم $g(x) \leq 0$. فرض کنیم $G = \{x \in X : g(x) \leq 0\}$ بنابراین $g(x) \leq 0$. حال نشان می دهیم اگر $x \notin G$ آنگاه $x - g(x) > 0$. در این صورت $x - g(x) \in G$ از طرفی $g(x) \in G$ دانوارد است لذا $x \in G$ که این متناقض است با فرض $x \notin G$. لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود. $\square$

گزاره ۲.۱ اگر $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد باشد و $x \in X$ آنگاه عبارات زیر درست

هستند:

$$x - \varepsilon \in \text{int}W \quad , \varepsilon \geq 0 \quad (1)$$

$$\text{int}W = \{x \in X : x + \varepsilon \in W \quad , \varepsilon \geq 0\} \quad (2)$$

برهان . فرض کنیم $x - \varepsilon \in \text{int}W$ داده شده باشد و $V = \{y \in X : \|y - (x - \varepsilon)\| \leq \varepsilon\}$ که یک همسایگی حول نقطه $(x - \varepsilon)$ است. حال بنا به تعریف گوی (۲.۲) داریم

$$V = \{y \in X : x - 2\varepsilon \leq y \leq x\}$$

از اینکه $x \in W$ و $y \in V$ یک مجموعه دانوارد می باشد، نتیجه می شود $y \in W$ ولذا $V \subseteq W$ پس

$$x - \varepsilon \in \text{int}W$$

(۲) فرض کنیم $x \in intW$ لذا وجود دارد یک $\varepsilon > 0$ به طوریکه $B(x, \varepsilon) \subseteq W$ بنابراین بنا به تعریف گوی (۲.۲) داریم $x + \varepsilon \in W$. بر عکس فرض کنیم وجود داشته باشد $\varepsilon > 0$ به طوریکه $x + \varepsilon \notin W$ بنا به قسمت اول $x + \varepsilon \in intW$

نتیجه . ۲.۱.۲ اگر و تنها اگر برای $w \in bdW$ یک مجموعه دانوارد باشد. آنگاه $w \in X$

$$w + \lambda \notin W, \forall \lambda < \lambda$$

تابع جفت ساز

تابع $R : X \times X \rightarrow R$ با ضابطه زیر را در نظر بگیرید

$$\forall x, y \in X \quad \phi(x, y) = \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq x + y\} \quad (2.2)$$

باتوجه به تعریف نگاشت می توان خواص زیر را برای ϕ برشمرد.

$$\forall x, y \in X \quad -\infty \leq \phi(x, y) \leq \|x + y\| \quad (1)$$

$$\phi(x, y) \cdot 1 \leq x + y \quad (2)$$

$$\phi(x, y) = \phi(y, x) \quad (3)$$

$$\phi(x, -x) = 0 \quad (4)$$

(۵) تابع ϕ یک تابع همگن جمعی می باشد.

برهان . فرض کنیم y یک مقدار ثابت باشد. ابتدا نشان می دهیم این تابع صعودی

است. برای این منظور اگر $z < x + y$ در این صورت $x + y < z + y$ حال اگر $(z + y) - (x + y) < 0$

در این صورت $\phi(z, y) \leq \phi(x, y)$. حال نشان می دهیم

$\phi(x + \beta \cdot 1, y) = \phi(x, y) + \beta$ بنا به تعریف تابع ϕ خواهیم داشت :

$$\begin{aligned}
 \phi(x + \beta \cdot 1, y) &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq x + \beta \cdot 1 + y\} \\
 &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 - \beta \cdot 1 \leq x + y\} \\
 &= \sup\{\lambda \in R : (\lambda - \beta) \cdot 1 \leq x + y\} \\
 &= \sup\{\alpha + \beta \in R : \alpha \cdot 1 < x + y\} \\
 &= \sup\{\alpha \in R : \alpha \cdot 1 \leq x + y\} + \beta \\
 &= \phi(x, y) + \beta
 \end{aligned}$$

□

قضیه. ۲.۱.۲ تابع ϕ یک تابع پیوسته می باشد.

برهان . فرض کنیم y یک مقدار ثابت باشد و x عضو دلخواه متعلق به X باشد با توجه به تعریف

$$\text{نرم داریم } 1. \quad |x - z| \leq \|x - z\|$$

$$-\|x - z\| \leq x - z \leq \|x - z\|$$

$$z - \|x - z\| \leq x \leq z + \|x - z\|$$

$$\Rightarrow \phi(z - \|x - z\|, y) \leq \phi(x, y) \leq \phi(z + \|x - z\|, y)$$

از طرفی بنا به ویژگی (۵) داریم $\phi(z + \|x - z\|, y) = \phi(z, y) + \|x - z\|$

□ پس ϕ یک تابع لیپشتیز ولذا پیوسته می باشد.

قضیه. ۲.۱.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ و ϕ همان نگاشت تعریف شده با ضابطه (۳.۲) باشد در

این صورت عبارات زیر معادل هستند:

(۱) W یک مجموعه دانوارد است

(۲) برای هر $w \in W$ و هر $x \in X \setminus W$ $\phi(w, -x) \leq 0$

(۳) برای هر $x \in X \setminus W$ وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه :

$$\phi(w, l) \leq \circ \leq \phi(x, l)$$

برهان . (۱ → ۲) فرض کنیم W یک مجموعه دانوارد باشد و وجود داشته باشد یک $w \in W$ و $x \in X \setminus W$ به طوریکه $\phi(w, -x) > \circ$ بنا به تعریف نگاشت (۳.۲) داریم $w \geq x$ از طرفی طبق فرض W یک مجموعه دانوارد است لذا $w - x \leq \phi(w, -x)$. $1 \leq w - x$ داریم $x \in W$ ، که این متناقض است با انتخاب x ولذا فرض خلف باطل و رابطه (۲) برقرار است . (۲ → ۳) فرض کنیم رابطه (۲) برقرار باشد و $x \in X \setminus W$ یک نقطه دلخواه باشد . قرار می دهیم $-x = l$ پس طبق فرض و بنا به ویژگی (۴) تابع ϕ داریم

$$\phi(w, l) = \phi(w, -x) \leq \circ \leq \phi(x, -x) = \phi(x, l)$$

(۱ → ۳) فرض کنیم رابطه (۳) برقرار باشد . ولی W یک مجموعه دانوارد نباشد . پس وجود دارد $x \in X$ ، $w' \in W$ و $x \circ < w'$ به طوریکه $x \circ \notin W$. طبق فرض به ازای هر $l \in X$ به طوریکه $\phi(w', l) \leq \circ \leq \phi(x \circ, l)$ ، اما بنا به ویژگی (۵) تابع ϕ داریم $\phi(x \circ, l) \leq \circ < \phi(w', l)$ که این رابطه غیرممکن است لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت شود .

قضیه . ۴.۱ . ۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ و ϕ همان نگاشت تعریف شده با ضابطه (۳.۲) باشد در این صورت عبارات زیر معادل هستند:

(۱) W یک مجموعه بسته و دانوارد است .

(۲) W یک مجموعه دانوارد است و برای هر $x \in X$

مجموعه $H = \{\lambda \in R : x + \lambda \cdot 1 \in W\}$ می باشد .

(۳) برای هر $x \in X \setminus W$ وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه :

$$\phi(w, l) < \circ \leq \phi(x, l)$$

(۴) برای هر $x \in X \setminus W$ وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه :

$$\sup_{w \in W} \phi(w, l) < \phi(x, l)$$

برهان . (۱) فرض کنیم W یک مجموعه بسته و دانوارد باشد وفرض کنیم $\lambda_k \rightarrow \lambda$ دنباله

ای از R باشد به طوریکه $x + \lambda_k \in W$: $\lambda \in H$ نشان می دهیم

$$\|x + \lambda_k - (x + \lambda)\| = \|(\lambda_k - \lambda)\| = |\lambda_k - \lambda| \rightarrow 0$$

لذا دنباله $x + \lambda_k \in W$ یک مجموعه بسته ای هست لذا

شامل نقاط حدی خود می باشد $x + \lambda \in W$ بنابراین $\lambda \in H$ و حکم ثابت می شود.

(۲) فرض کنیم رابطه (۲) برقرار باشد . و $x \in X - W$ یک نقطه دلخواه باشد ابتدا نشان

می دهیم وجود دارد یک $\lambda \geq 0$ به طوریکه $\lambda \notin H$. (اگر برای هر λ داشته باشیم $\lambda \in H$)

پس صفر یک نقطه حدی برای مجموعه H وچون طبق فرض H بسته است لذا $\lambda \in H$

بنابراین $x = x + 0$ که این متناقض است با انتخاب x اینکه قرار می دهیم

$$\phi(w, l) < 0$$

فرض کنیم وجود داشته باشد یک $w' \in W$ به طوریکه $\phi(w', l) \geq 0$ بنا به تعریف نگاشت ϕ

از اینکه $w' \in W$ از $x - \lambda_0$ لذا $x - \lambda_0 = -l < w' \leq \phi(w', l)$ مجموعه دانوارد

می باشد لذا $x - \lambda_0 \in H$. پس $x - \lambda_0 \in H$ که متناقض است با انتخاب λ بنابراین فرض خلف

باطل و حکم ثابت می شود. از طرفی طبق تعریف تابع ϕ ما داریم

$$\phi(x, l) = \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq x + l\}$$

$$= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq x - x + \lambda_0\}$$

$$\begin{aligned}
&= \sup\{\lambda \in R : (\lambda - \lambda_0) \cdot 1 \leq 0\} \\
&= \sup\{\alpha + \lambda_0 \in R : \alpha \cdot 1 < 0\} \\
&= \sup\{\alpha \in R : \alpha \cdot 1 \leq 0\} + \lambda_0 \\
&= 0 + \lambda_0 \geq 0
\end{aligned}$$

$\rightarrow$ (۳) بنا به تعریف $\sup$ بدیهی است.

(۱ $\rightarrow$ ۴) فرض کنیم رابط (۴) برقرار باشد ولی W یک مجموعه دانوارد نباشد. پس وجود دارد $x_0 \in X$ و $w' \in W$ به طوریکه $x_0 \leq w'$ و $w' \notin W$. از طرفی طبق فرض به ازای X وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه $\sup_{w \in W} \phi(w, l) < \phi(x_0, l)$ اما بنا به ویژگی (۴) تابع ϕ داریم که این رابطه غیرممکن است لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود.

حال نشان می دهیم W یک مجموعه بسته می باشد. فرض کنیم W یک مجموعه بسته نباشد. پس دنباله ای مانند w_n متعلق W وجود دارد. به قسمی که $w_n \rightarrow x_0$ از اینکه x_0 متعلق نیست به W لذا طبق فرض وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه $\phi(w_n, l) \leq \sup_{w \in W} \phi(w, l) < \phi(x_0, l)$ از طرفی ϕ پیوسته می باشد. لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود.

□

لم. ۱.۱.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه بسته و دانوارد باشد $w_0 \in bdW$ و ϕ همان نگاشت تعریف شده با ضابطه (۳.۲) باشد، آنگاه:

$$\phi(w, -w_0) \leq 0 \quad \forall w \in W$$

برهان. فرض کنیم وجود داشته باشد $y_0 \in W$ به طوریکه $\phi(y_0, -w_0) > 0$. بنابراین بنا

به تعریف نگاشت ϕ ، وجود دارد یک $w_0 \in W$ به طوریکه $\lambda \cdot 1 + w_0 < y$ ، چون W دانوارد می باشد. لذا $w_0 \in intW$ که متناقض است با انتخاب $w_0 \in bdW$. لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود. $\square$

لم. ۲.۱.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه بسته و دانوارد باشد $w_0 \in bdW$ و ϕ همان نگاشت تعریف شده با ضابطه $\phi(w_0, l) = \phi(l)$ باشد در این صورت وجود دارد یک $l \in X$ به طوریکه :

$$\phi(w, l) \leq 0 = \phi(w_0, l),$$

برهان . قرار می دهیم $l = -w_0$ بنا به $\phi(w, l) \leq 0$. حال نشان می دهیم $\phi(w_0, l) = 0$ با توجه به تعریف نگاشت ϕ داریم :

$$\begin{aligned} \phi(w_0, l) &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq w_0 + l\} \\ &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq w_0 - w_0 = 0\} = 0 \end{aligned}$$

$\square$

۲.۲ مجموعه های اکیداً دانوارد

تعریف . ۱.۲.۲ یک زیر مجموعه مانند $X \subseteq W$ را اکیداً دانوارد نامیم، اگر به ازای هر نقطه مرزی دلخواه مانند $w_0 \in bdW$ اگر یک $w \in X$ ای یافت شود به طوری که در نامعادله $w < c$ صدق کند آنگاه $w \notin W$.

مثال . ۱.۲.۳ فرض کنیم $f : X \rightarrow R$ یک تابع اکیداً صعودی باشد آنگاه به ازای هر $c \in R$ مجموعه $S_c(f) = \{x \in X : f(x) \leq c\}$ یک مجموعه اکیداً دانوارد است.

برهان . می دانیم $x \in bdS_c(f) = \{x \in X : f(x) = c\}$ یک نقطه دلخواه و $y \in X$ باشد از اینکه f یک تابع اکیداً صعودی می باشد $y < x$ ، $f(y) < f(x) = c$ بنابراین $y \notin S_c(f)$ لذا $S_c(f)$ یک مجموعه اکیداً دانوارد است. $\square$

تعریف. ۲.۲.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد باشد. گوییم w' یک نقطه اکیداً دانوارد است، اگر برای هر $w \in X$ که $w' \leq w$ ای یافت شود به طوریکه در نا مساوی $w < w'$ صدق کند آنگاه $w \notin W$.

گزاره. ۳.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد و بسته ای باشد. در این صورت $w' \in bdW$ یک نقطه اکیداً دانوارد است اگر و تنها اگر:

$$w' < w \Rightarrow w \notin W \quad (1)$$

$$w \leq w', \quad w \in bdW \Rightarrow w = w' \quad (2)$$

برهان. فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد و بسته ای باشد. و w' نقطه اکیداً دانوارد طبق تعریف (۲.۲.۲) برقرار است. پس کافی است درستی گزاره (۲) را نشان بدیم. برای این منظور فرض کنیم رابطه (۲) برقرار نباشد یعنی $w' \neq w$. پس $w' < w$ اما طبق تعریف (۲.۲.۲) داریم $w' \notin W$ که این متناقض با انتخاب w' است.

($\Rightarrow$) فرض کنیم رابطه (۱) و (۲) برقرار باشند نشان می دهیم w' نقطه اکیداً دانوارد می باشد لذا فرض کنیم $w \leq w'$ پس طبق (۲) داریم $w = w'$ و رابطه (۱) ایجاب می کند اگر $w' \geq w$ آنگاه $w \notin W$ بنا به تعریف (۱.۲.۲) w' یک نقطه اکیداً دانوارد می باشد. $\square$

گزاره. ۴.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد و بسته ای باشد. در این صورت W مجموعه اکیداً دانوارد است، اگر و تنها اگر هر نقطه مرزی آن اکیداً دانوارد باشد.

گزاره. ۵.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه ای دانوارد و بسته و ϕ همان نگاشت تعریف شده باضابطه (۳.۲) و $w' \in bdW$ یک نقطه اکیداً دانوارد باشد. در این صورت وجود دارد یک $l \in X$ منحصر به فردی به طوریکه

$$\phi(w, l) \leq \phi(w', l)$$

برهان . قرار می دهیم $w' - l = w - l$ پس طبق لم (۲.۱.۲) داریم
حال نشان می دهیم این l یکتا است. فرض کنیم وجود داشته باشد $X \in l'$ به طوریکه:

$$\phi(w, l') \leq \circ = \phi(w', l') \quad (*)$$

بنا به تعریف (۳.۲) داریم $\phi(w', l') \leq w' + l' \leq w' - l' \leq \circ$ وچون W یک مجموعه
دانوارد است لذا $W \in l'$. فرض کنیم $l_\varepsilon = -l' + \varepsilon$ باشد قرار می دهیم l_ε بنا براین

$$\begin{aligned} \phi(l_\varepsilon, l') &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq l_\varepsilon + l'\} \\ &= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq -l' + \varepsilon \cdot 1 + l'\} \\ &= \sup\{\lambda \in R : (\lambda - \varepsilon) \cdot 1 \leq \circ\} \\ &= \sup\{\alpha + \varepsilon \in R : \alpha \cdot 1 < \circ\} \\ &= \sup\{\alpha \in R : \alpha \cdot 1 < \circ\} + \varepsilon > \circ \end{aligned}$$

بنابراین با توجه به رابطه (*) به ازای هر ε ، $l_\varepsilon = -l' + \varepsilon \cdot 1 \notin W$ لذا طبق نتیجه (۲.۱.۲)

داریم: $-l' \in bdW \quad (**)$

از طرفی طبق فرض w' یک نقطه‌اکیداً دانوارد است لذارابطه (**) نتیجه می دهد که
□ $w' - l = l'$ و حکم ثابت می شود.

گزاره ۶.۲.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ یک مجموعه دانوارد و بسته ای و ϕ همان نگاشت تعریف

شده باضابطه (۳.۲) باشد. در این صورت عبارات زیر معادل هستند:

۱) W یک مجموعه‌اکیداً دانوارد است

۲) برای هر $w' \in bdW$ وجود داشته باشد یک $X \in l$ منحصر به فردی به طوریکه

$$\forall w \in W \quad \phi(w, l) \leq \circ = \phi(w', l)$$

برهان . فرض کنیم که عبارت (۱) برقرار باشد، دراین صورت طبق قضیه قبل عبارت (۲) برقرار می باشد. $(1 \rightarrow 2)$ فرض کنیم که عبارت (۲) برقرار باشد، نشان می دهیم W یک مجموعه اکیداً دانوارد است. برهان خلف فرض کنیم این طور نباشد. به عبارت دیگر وجود داشته باشد X از اینکه $y \in W$ و $y > w$ به طوریکه $y \in bdW$, $y \in X$

$$w < y + \lambda. 1 \quad (*) \quad \lambda > 0$$

حال ادعا می کنیم به ازای هر $y + \lambda. 1 \notin W$ در نتیجه بنا به نتیجه (۳.۲) فرض کنیم وجود داشته باشد λ به طوریکه $y + \lambda. 1 \in W$ در این صورت قرار می دهیم.

یک همسایگی حول نقطه w طبق تعریف گوی داریم:

$$V = \{x \in X : \|x - w\| \leq \frac{1}{2}\lambda\}$$

از طرفی W مجموعه دانوارد می باشد و چون $y + \lambda. 1 \in W$ لذا بنا به رابطه (*) ، به ازای هر $x \in V$ آنگاه $x \in W$ خواهد بود. بنابراین $V \subseteq W$ پس $V \subseteq intW$ که این متناقض است با فرض اولیه بنابراین فرض خلف باطل و ادعا ثابت می شود.

حال قرار می دهیم $-y = l$ پس طبق لم (۲.۱.۲) داریم :

$$\forall w \in W \quad \phi(w, l) \leq 0 = \phi(y, l) \quad (*)$$

حال با به کار بردن دوباره همان لم برای $-w = l'$ داریم :

$$\forall w \in W \quad \phi(w, l') \leq 0 = \phi(w, l') \quad (**) \quad \text{داریم}$$

از اینکه $y < w$ بنا به ویژگی (۵) تابع ϕ از طرفی بنا به (**) داریم، به ازای هر $y \neq w$ ، $\phi(w, l') \leq \phi(w, l) < \phi(y, l')$ با توجه به اینکه $y \neq w$ لذا $l' \neq l$ که این تناقض دارد با یکتایی l . لذا فرض $y \in W$ باطل و حکم ثابت می شود.

□

۳.۲ وجود بهترین تقریب در مجموعه های دانوارد

قضیه. ۱.۳.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ یک مجموعه ای دانوارد و بسته باشد. در این صورت W

یک مجموعه پروکسیمینال است.

برهان . فرض کنیم $r := \inf_{w \in W} \|x_0 - w\| = d(x_0, W)$ و $x_0 \in X \setminus W$ در این صورت بنا به

تعریف $\inf$ برای هر $\varepsilon > 0$ وجود دارد، یک $w_\varepsilon \in W$ به طوریکه $|x_0 - w_\varepsilon| < r + \varepsilon$. بنا به

تعریف نرم داریم

$$-(r + \varepsilon) \cdot 1 \leq w_\varepsilon - x_0 \leq (r + \varepsilon) \cdot 1$$

قرار می دهیم $w_\varepsilon - r \cdot 1 = x_0 - r \cdot 1 - \varepsilon \cdot 1 \leq x_0 - r \cdot 1 = P_W(x_0)$ از اینکه w_ε یک مجموعه

دانوارد می باشد، نتیجه می شود که به ازای هر $\varepsilon > 0$ $w_\varepsilon - r \cdot 1 \in W$. از طرفی $P_W(x_0)$ مجموعه بسته

ای است، لذا $w_\varepsilon \in P_W(x_0)$ با توجه به اینکه $|x_0 - w_\varepsilon| = r = d(x_0, W)$ بنابراین

و حکم ثابت می شود. $\square$

نتیجه . ۱.۳.۲ اگر $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و $x_0 \in X \setminus W$ در این

صورت $(w_0 - r) \cdot 1 = x_0 - r \cdot 1$ موجود و برابر با $\min P_W(x_0)$ می باشد.

برهان . فرض کنیم $w \in P_W(x_0)$ در این صورت $|x_0 - w| = r = d(x_0, W)$

از طرفی به ازای هر $x \in B(x_0, r)$ $|x - w| \leq |x - x_0| + |x_0 - w| \leq r + r = 2r$ لذا به ازای هر

$w_0 \in P_W(x_0)$ $|x_0 - w_0| \geq |x_0 - w| = r$ بنابراین $w_0 = \min P_W(x_0)$. $\square$

نتیجه . ۲.۳.۲ اگر $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و $x \in X$ در این صورت :

$$d(x, W) = \min\{\lambda \geq 0 : x - \lambda \cdot 1 \in W\}$$

برهان . قرار می دهیم $A = \{\lambda \geq 0 : x - \lambda \cdot 1 \in W\}$ در این صورت $x - \lambda \cdot 1 \in W$ اگر $x \in W$.
 لذا $d(x, W) \geq 0$. حال فرض کنیم $x \notin W$. پس فرض کنیم $\min A = 0 = d(x, W)$
 $: x - \lambda \cdot 1 \in W$ باشد به قسمی که $\lambda \geq 0$ مقدار دلخواهی باشد

$$\lambda = \|x - (x - \lambda \cdot 1)\| \geq d(x, W) = r$$

از طرفی بنا به نتیجه قبل داریم $r \in A$ بنابراین $x - r \cdot 1 \in W$ پس

تعريف . ۱.۳.۱ فرض کنیم $W \subseteq X \setminus W$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و
 $w_0 \leq w'$, $w_0 \in P_W(x_0)$ که $w_0 \in bdW$ را نقطه چیزیف می گویند اگر برای هر

$$\text{آنگاه } P_W(x_0) = \{w_0\}$$

قضیه . ۲.۳.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و $w' \in bdW$ در این صورت عبارات زیر معادل هستند:

(۱) w' یک نقطه چیزیف است .

(۲) w' یک نقطه اکیداً دانوارد است .

برهان . فرض کنیم (۱) برقرار باشد . و w' یک نقطه اکیداً دانوارد نباشد . بنابراین $w \in W$ و $w \neq w'$ حال فرض کنیم $w \in bdW$ ای وجود دارد به طوریکه $w_0 \neq w$ و $w < w_0$ به قسمی باشد که $\|w_0 - w\| \leq r$ بنا به تعریف نرم داریم :

$$w - w_0 \leq \|w - w_0\| \leq \|w_0 - w\| \cdot 1 \leq r \cdot 1$$

$$w \leq w_0 + r \cdot 1 \quad (*)$$

قرار می دهیم $1 = \|w_0 - x_0\| = \|w_0 - w\| + \|w - x_0\|$ بنابراین $x_0 = w_0 + r \cdot 1$ ادعا می کنیم $d(x_0, W) = r$ فرض کنیم این طور نباشد . بنابراین وجود دارد یک $y \in W$ به طوریکه $\|y - x_0\| \leq r_0 < r$ لذا

$w_r = w_0 + (r - r_0) \cdot 1 \leq y + r$. با جایگذاری مقدار x_0 داریم $y \in W$ یک مجموعه دانوارد می باشد لذا $w_r \in P_W(x_0)$ بنا به گزاره (۲.۱.۲) داریم $w \in intW$ که این تناقض است با فرض $w \in bdW$ لذا فرض خلف باطل وادعا ثابت می شود. بنابراین

حال با توجه به اینکه $w < x_0 - w_0 = r \cdot 1$ لذا درنتیجه

$$\|x_0 - w\| \leq \|r \cdot 1\| = r = d(x_0, W) \leq \|x_0 - w\|$$

بنابراین $w \in P_W(x_0)$ واین درحالی است که $w \neq w'$ که این متناقض است با چبیشیف بودن نقطه w' .

(۱ → ۲) فرض کنیم w' یک نقطه اکیداً دانوارد باشد. پس برای هر $w_0 \leq w'$ که $w' \in bdW$

طبق (۳.۲.۲) داریم:

حال برای آن که نشان دهیم w' یک نقطه چبیشیف است، باید نشان دهیم برای $\forall x_0 \notin W$,

اگر $w' \in P_W(x_0)$ آنگاه $P_W(x_0) = \{w'\}$ فرض کنیم

حال $w \geq w'$ موجود، لذا به ازای هر $w \in p_W(x_0)$ داریم $w' = \min P_W(x_0)$ (۱.۳.۲)

با توجه به اینکه $w' \in P_W(x_0)$ پس $w' \geq w$ وطبق رابطه (*) داریم $w' = w$ بنابراین

□ $P_W(x_0) = \{w'\}$

۴.۲ مجموعه های آپاراد

تعریف. ۱.۴.۲ فرض کنیم $X \subseteq W$ باشد، مجموعه W را آپاراد^۴ (رو به بالا) می گوییم

$\forall w \in W, x \in X \text{ if } x \geq w \Rightarrow x \in W$ درصورتیکه:

به عبارت دیگر مجموعه W آپاراد است در صورتیکه W - مجموعه ای دانوارد باشد.

Upward^۴

مثال . ۱.۴.۲ فرض کنیم $X = R^3$ در این صورت مجموعه U ,

$U = \{(x, y, z) : x \geq 1, y \geq 3, z \geq 0\}$ یک مجموعه آپاراد در فضای R^3 می باشد

قضیه . ۱.۴.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ مجموعه ای آپاراد و بسته باشد، در این صورت W مجموعه ای پروکسیمینال است .

نتیجه . ۱.۴.۲ اگر $X \subseteq W$ مجموعه ای آپاراد و بسته باشد و $x_0 \in X \setminus W$ در این صورت $\max P_W(x_0)$ موجود و برابر با $w_0 = x_0 + r$ می باشد .

برهان . فرض کنیم $w \in P_W(x_0)$ لذا $\|x_0 - w\| = r = d(x_0, W)$ در این صورت

از طرفی به ازای هر $x \in B(x_0, r)$ داریم $x \geq x_0 + r$ لذا به ازای هر $w \leq w_0$ نیز $w \in P_W(x_0)$

□

$w_0 = \max P_W(x_0)$

نتیجه . ۲.۴.۲ اگر $X \subseteq W$ مجموعه ای آپاراد و بسته باشد و $x \in X$ در این صورت :

$$d(x, W) = \min\{\lambda \geq 0 : x + \lambda \cdot 1 \in W\}$$

۵.۲ برخی ویژگی های مجموعه های دانوارد

(۱) فرض کنیم $A \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد باشد در این صورت A°, A^- نیز مجموعه های دانوارد می باشند.

برهان . فرض کنیم $a \in A^-$ در این صورت دنباله ای مانند $a_n \in A$ وجود دارد،

به طوریکه $a_n \rightarrow a$. حال اگر وجود داشته باشد $b \in X$ به طوریکه $a \leq b$ نشان می

دهیم $a'_n \leq a_n$. برای این منظور قرار می دهیم $a'_n = \min(b, a_n)$ در نتیجه

از اینکه $a'_n \rightarrow \min(b, a) = b$ و $a_n \in A$ دانوارد است، لذا $a'_n \in A$ و با توجه به اینکه b

بنابراین $.b \in A^-$

۲) اگر A مجموعه ای دانوارد باشد و $X \subseteq B$ در این صورت $A + B$ مجموعه ای دانوارد است.

به طور خاص هر انتقال آن یعنی $A + x$ نیز مجموعه ای دانوارد است. (در صورتی که

مجموعه ای آپاراد باشد $A + B$ مجموعه آپاراد می باشد).

۳) فرض کنیم T یک مجموعه از اندیس باشد و $(A_t)_{t \in T}$) خانواده ای از مجموعه های بسته

دانوارد باشد. در این صورت $\bigcup A_t, \bigcap A_t$ نیز مجموعه های دانوارد هستند.

تذکر. ۱.۵.۲ فرض کنیم X یک فضای نرمداری باشد و $x \in X$ و $S, R \subseteq X$ و $d(x, S \cap R) = \max\{d(x, S), d(x, R)\}$

مطرح می باشد، که آیا رابطه زیر همواره برقرار است :

$$d(x, R \cap S) = \max\{d(x, R), d(x, S)\}$$

به طور قطع جواب منفی است. به طور مثال اگر $R^2 = X$ و نرم اقلیدیسی را روی این فضا در

نظر بگیریم. می بینیم به وضوح این رابطه در در مورد مجموعه های $\{(1, 1), (1, 5)\}$

و $\{(2, 2), (1, 5)\}$ و نقطه $x = (1, 3)$ درست نیست. ما طی گزاره های زیر نشان می دهیم

در مورد مجموعه های دانوارد این مطلب صادق است .

گزاره. ۷.۵.۲ فرض کنیم T مجموعه ای از اندیس باشد و $(A_t)_{t \in T}$) خانواده ای از مجموعه

های بسته دانوارد و $A = \bigcap A_t$ در این صورت :

$$d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x)$$

برهان . فرض کنیم $r_t \leq d_A(x)$ ، $t \in T$ لذا به ازای هر $A \subseteq A_t$ و $x \in X$ از اینکه

بنابراین $d_A(x) = \sup_{t \in T} r_t \leq d_A(x)$. اگر $s = \sup_{t \in T} r_t < d_A(x)$ و حکم ثابت می شود. بنابراین فرض

$$x - s \cdot 1 \leq x - r_t \cdot 1 \quad (*) \quad \text{لذا } r_t \leq s \text{ . از اینکه } k \infty < s$$

از طرفی بنا به قضیه (۱.۳.۲) $x - r_t \cdot 1 \in A_t$ ، بنا به رابطه (*) و اینکه A_t ها مجموعه های دانوارد می باشند لذا $x - s \cdot 1 \in A_t$ در نتیجه $x - s \cdot 1 \in A$ از طرفی داریم

$$\square \quad d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x), \text{ بنابراین } \|x - (x - s \cdot 1)\| = s \geq d_A(x)$$

گزاره. ۲.۸.۵ فرض کنیم T مجموعه ای از اندیس باشد و $(A_t)_{t \in T}$ خانواده ای از مجموعه

های بسته و دانوارد باشد و $A = \bigcup A_t^-$ در این صورت :

$$d_A(x) = \inf_{t \in T} d_{A_t}(x)$$

برهان . با توجه به تعریف تابع فاصله داریم:

$$d_A(x) = \inf_{a \in A} \|x - a\| = \inf_{a \in A} \inf_{a_t \in A_t} \|x - a_t\| = \inf_{t \in T} d_{A_t}(x)$$

$\square$

۶.۲ یافتن فاصله

تابع $R \rightarrow X \times X : \psi$ با ضابطه زیر را در نظر بگیرید

$$\forall x, y \in X \quad \psi(x, y) = \sup\{\lambda \in R : x - y \geq \lambda \cdot 1\} \quad (2.4)$$

گزاره. ۲.۹.۶ فرض کنیم X مجموعه ای دانوارد باشد. و $W \subseteq X$ دانوارد باشد. و $y \notin W$. در این صورت :

$$\psi(w, y) \leq 0 \quad \forall w \in W$$

برهان . برهان خلف . فرض کنیم وجود داشته باشد $w \in W$ به قسمی که $\psi(w, y) > 0$. نگاشت

$k : R \rightarrow X$ با ضابطه زیر را :

$$k(\lambda) = \lambda 1$$

در نظر بگیرید . قرار می دهیم $D = \{\lambda \in R : w - y \geq \lambda 1\}$ بدیهی است ،

در نتیجه $k(\sup D) = \sup\{k(\lambda) : \lambda \in D\}$ خواهیم داشت :

$$w - y \geq k(\sup D) = k(\psi(w, y)) = \psi(w, y) 1 \Rightarrow w \geq y + \psi(w, y) 1 > y$$

از اینکه W مجموعه ای دانوارد می باشد ، لذا $y \in W$ که این متناقض است با فرض اولیه . بنابراین

فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود . $\square$

فرض کنیم $y \in X$ مجموعه W_y را به صورت زیر تعریف می کنیم :

$$W_y = \{x \in X : \psi(x, y) \leq 0\}$$

نتیجه . ۱.۶.۲ فرض کنیم $y \in X$ در این صورت W_y مجموعه دانوارد است .

گزاره . ۱۰.۶.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد باشد . در این صورت :

$$W = \bigcap_{y \in bdW} W_y$$

برهان . ابتدا فرض کنیم $\phi = bdW$ عضو دلخواه متعلق به X باشد ، با توجه به

اینکه ϕ لذا مجموعه $B_y = \{\lambda \in R : y + \lambda 1 \in W\} \neq \phi$ در واقع به ازای هر

بنابراین $z \in W$ وجود دارد $\lambda < 0 \in R$ به قسمی که $z \leq y + \lambda 1$. همچنین به ازای

$$\text{هر } \lambda' \in B_y \quad (*) \quad \text{خواهیم داشت :}$$

فرض کنیم $b = \sup B_y$ آنگاه $b < \infty$ لذا به ازای هر $\lambda > 0$ و $y + b 1 \in W$

در این صورت $y + b 1 \in bdW$ که این متناقض است با $bdW = \phi$. بنابراین $b = \infty$ و با توجه به

رابطه (*) لذا $B_y = (-\infty, \infty)$. واين عبارت به اين معنا است که W شامل تمام ترکيبات خطی $y + \lambda 1$ می باشد، وچون به ازاي هر $X \in y$ و هر λ اين نتیجه برقرار است، لذا $W = X$ و رابطه درست است.

حال فرض کنيم $\phi \neq \emptyset$ و $y \in bdW$ پس به ازاي هر $\varepsilon > 0$ داريم $y + \varepsilon 1 \notin W$ بنا به گزاره (۹.۶.۲) آنگاه $\psi(x, y + \varepsilon 1) \leq 0$.

$$W \subseteq \bigcap_{y \in bdW} W_y$$

حال طرف ديگر تساوي، برای نشان دادن طرف دوم ثابت می کنيم اگر $x \notin W$ آنگاه $x \notin \bigcap_{y \in bdW} W_y$

اثبات. از اينکه $x \notin W$ بنا به گزاره (۱.۱.۲) داريم $g(x) > 0$ که $g(x) = \min\{\beta \in R : x - \beta 1 \in W\}$ بنا به ويزگي افزایشي تابع g به ازاي هر $\alpha > 0$ داريم $g(x + \alpha 1) > 0$

از اينکه W يك مجموعه دانوارد غير تهی می باشد، پس بنا نتیجه (۱.۱.۲) وجود دارد يك

$$g(x + \alpha 1) \leq x + \alpha 1 \in W$$

تعريف می کنيم $f : R \rightarrow R$ با ضابطه زير را :

$$f(\alpha) = g(x + \alpha 1)$$

قرار می دهيم $M = \{\alpha \in R : f(\alpha) = 0\}$. بنا به قضيه مقدار ميانی مجموعه $\phi \neq M$ و با توجه

به اينکه g تابع از پاييين پيوسته است لذا M متشكل از $[v, \beta]$ یا $(-\infty, \beta]$ می باشد. قرار می دهيم

$$y_0 \in bdW, y_0 = x + \beta 1$$

به ازاي هر $\lambda > 0$ داريم $\beta + \lambda \notin M$ پس $g(x + \beta 1 + \lambda 1) > 0$ لذا

$x \notin W_{y_0}$ در نتیجه $\psi(x, y_0) = \sup\{\alpha \in R : x - y_0 \geq \alpha 1\} = -\beta > 0$ از طرفی

$x \notin \bigcap_{y \in bdW} W_y$. حکم ثابت می شود. $\square$

نتیجه . ۲.۶.۲ فرض کنیم $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد باشد و $x \notin W$. در این صورت :

$$d(x, W) = \sup_{y \in \partial W} d(x, W_y)$$

برهان . بنا به گزاره (۱۰.۶.۲) و (۷.۵.۲) نتیجه حاصل می شود.

۱.۶.۲ الگوریتم

برای یافتن فاصله نقطه x تا مجموعه دانوارد W می توان الگویتم زیر را با توجه به نتیجه

(۲.۳.۲) به کار برد:

$x - \beta_k \notin W$ و $x - \alpha_k \in W$ که $\alpha_k, \beta_k, k = 0, \dots, n$. (۱)

۲). قرار بده $\gamma_k = \frac{1}{2}(\alpha_k + \beta_k)$ و برو به گام

۳). اگر $x - \gamma_k \in W$ در این صورت قرار بده:

۴) و گرنه $\beta_k = \beta_{k-1}$ و $\alpha_k = \gamma_{k-1}$, $k = k + 1$

۵) و $\beta_k = \gamma_{k-1}$ و $\alpha_k = \alpha_{k-1}$, $k = k + 1$. (۴)

۶). اگر $|\alpha_k - \beta_k| \leq \varepsilon$ و گرنه برو به گام

۷). پایان. $r \cong \alpha_k \cong \beta_k$. (۷)

مثال . ۱.۶.۲ فرض کنیم $G = G_1 \cup G_2$ و $X = R^2$ که در آن

$G_2 = \{(x, y) \in R^2 : x \leq 5, y \leq 1\}$ و $G_1 = \{(x, y) \in R^2 : x \leq 1, y \leq 2\}$ و نقطه

(۷, ۱۱) را در نظر بگیرید می خواهیم بالاستفاده از الگوریتم فوق مقدار تقریبی فاصله نقطه x

تا مجموعه G را تا دقت ۳ رقم اعشار بدست آوریم.

k	α_k	β_k	$\gamma = \frac{1}{k}(\alpha_k + \beta_k)$
۰	۱	۱۵	۸
۱	۸	۱۵	۱۱.۵
۲	۸	۱۱.۵	۹.۷۵
۳	۹.۷۵	۱۱.۵	۱۰.۶۲
۴	۹.۷۵	۱۰.۶۲	۱۰.۱۸
۵	۹.۷۵	۱۰.۱۸	۹.۹۷
۶	۹.۹۷	۱۰.۱۸	۱۰.۰۱۵
۷	۹.۹۷	۱۰.۰۱۵	۹.۹۸
۸	۹.۹۸	۱۰.۰۱۵	۱۰.۰۰۱۲
۹	۹.۹۸	۱۰.۰۰۱۲	۹.۹۹۹۹
۱۰	۹.۹۹۹۹	۱۰.۰۰۱۲	۱۰.۰۰۰۴

جدول ۱.۲: جدول مقدار تقریبی فاصله

فصل ۳

مجموعه های نرمال و پوسته دانوارد

مجموعه های نرمال در سال ۱۹۹۵ توسط ریینو^۱ در فضای R_+^n مطرح شد و در سال های اخیر در فضای مختلف از جمله فضاهای بanax تعیین یافته است.

هدف اصلی ما در این فصل، معرفی مجموعه های نرمال و بررسی ارتباط این مجموعه ها با مجموعه های دانوارد از طریق معرفی مجموعه های پوسته دانوارد می باشد. در ادامه از این بحث جهت تقریب این مجموعه ها و مجموعه های بسته ای که بر روی آنها شرایطی وضع می شود، یاری خواهیم جست.

تمامی تعاریف، تذکرها، لم و قضایای ارائه شده در این فصل از مراجع [۲، ۳، ۸، ۹، ۱۲] گرفته شده است.

---

^۱rubinov

۱.۳ پوسته دانوارد و مجموعه های نرمال

در این فصل مابتدا به معرفی زیر مجموعه خاص از مخروط X^+ در فضای لاتیس می پردازیم و سپس وجود بهترین تقریب در این مجموعه ها را مورد مطالعه قرار می دهیم.

تذکر. ۱.۱.۳ فرض کنیم X فضای نرմدار لاتیس باشد، در این صورت مخروط X^+ را مجموعه زیر در نظر می گیرند:

$$X^+ = \{x \in X : x \geq 0\}$$

تعريف. ۱.۱.۳ فرض کنیم $W \subset X^+$ مجموعه ای غیر تهی باشد. اشتراک تمام مجموعه های دانوارد شامل W را پوسته دانوارد مجموعه W می گویند و آن را با نماد W_* نمایش می دهند. به طور مشابه برای مجموعه ای مانند W می توان پوسته آپوارد را تعریف نمود. در واقع این مجموعه اشتراک تمام مجموعه های آپوارد شامل W می باشد که آن را با W^* نمایش می دهند.

قضیه. ۱.۱.۳ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ یک مجموعه غیر تهی باشد. در این صورت:

$$W_* = W - X^+$$

که در آن $W - X^+$ به صورت زیر تعریف می شود :

$$W - X^+ = \{w - x : w \in W, x \in X^+\}$$

برهان . برای اثبات قضیه فوق کافی است تساوی مجموعه های زیر را نشان بدیم.

$$W - X^+ = \{x \in X : \exists w \in W \text{ S.t. } x \leq w\} = W_*$$

قرار می دهیم $A = \{x \in X : \exists w \in W \text{ S.t. } x \leq w\} \subseteq W_*$ فرض کنیم $a \in A$ و نشان می دهیم $\hat{W} = \{w \in W : a \leq w\}$ دانوارد دلخواه شامل W باشد و $w \in \hat{W}$ در این صورت بنا به تعریف مجموعه A وجود دارد $x \in W$ به طوریکه $x \leq w$. از اینکه $w \in \hat{W}$ و $w \in W$ لذا $x \leq w$ و چون $\hat{W}$ مجموعه

. $A \subseteq W_*$ بنا بر این $a \in W_*$ دانوارد دلخواهی است، لذا

($\Rightarrow$) حال نشان می دهیم $W_* \subseteq A$. فرض کنیم $a \in W_*$ ولی $a \notin A$ مجموعه $M_a = \{x \in X : x < a\}$ را در نظر بگیرید، M_a مجموعه ای دانوارد و شامل W می باشد. که $A = W_*$ ، و این متناقض است با $a \in W_*$ لذا فرض خلف باطل و $W_* \subseteq A$ بنا بر این $a \notin M_a$ و حکم ثابت می شود.

اثبات $W - X^+ = A$ بدیهی است. $\square$

نتیجه . ۱.۱.۳ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه ای غیر تهی باشد . در این صورت

$$W^* = W + X^+$$

نتیجه . ۲.۱.۳ فرض کنیم $B, A \subseteq X$ دو مجموعه غیر تهی باشند در این صورت :

$$(A + B)_* = A_* + B_*$$

برهان . فرض کنیم $x \in (A + B)_*$ در این صورت بنا به قضیه (۱.۱.۲) وجود دارد $z = a + b \leq x$ از اینکه $a \in A, b \in B$ لذا $z \in A + B$ وجود داردند به قسمی که $b \in B \subseteq B_*$ بنا بر همان قضیه (۱.۱.۲) داریم $x - b \in A_*$. از طرفی $x = x - b + b \in A_* + B_*$. به طور مشابه می توان در نتیجه $(A + B)_* \subseteq A_* + B_*$. بنابراین $x = x - b + b \in A_* + B_*$. به طور دیگر تساوی را نیز اثبات نمود. $\square$

نتیجه . ۳.۱.۳ فرض کنیم $B, A \subseteq X$ دو مجموعه غیر تهی باشند. در این صورت :

(۱) اگر $A \subseteq B$ در این صورت:

$$(A \cup B)_* = A_* \cup B_* \quad (2)$$

$$(A \cap B)_* \subseteq A_* \cap B_* \quad (۲)$$

در عبارت فوق حالت تساوی در موارد زیر برقرار است

$$B \subseteq A \text{ یا } A \subseteq B.$$

A, B.۲ مجموعه های دانوارد باشند.

قضیه. ۳.۱.۳ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه همبندی باشد. در این صورت W_* همبند است

برهان . فرض کیم x, y دونقطه دلخواه متعلق به W_* باشند. در این صورت بنا به قضیه (۱.۱.۳) وجود دارند x_1, y_1 متعلق به مجموعه W به طوریکه $x_1, y_1 \leq x$ از اینکه همبند است، لذا یک مسیر از x_1 به y_1 وجود دارد و چون $W \subseteq W_*$ لذا این مسیر در W_* نیز موجود می باشد حال این مسیر همراه با مسیر های از x به x_1 و y به y_1 تشکیل یک مسیر از x به y را می دهد لذا W_* همبند می باشد. $\square$

گزاره. ۱۱.۱.۱ فرض کنیم دو نقطه x, y مجزا در X باشند و $\{x, y\} \subseteq W$ آنگاه یک مسیر از x به y در W_* وجود دارد.

برهان . بنا به قضیه (۱.۱.۳) مجموعه پوسته دانوارد W برابر است با $W_* = (x - X^+) \cup (y - X^+)$ لذا کافی است نشان دهیم $(x - X^+) \cap (y - X^+) \neq \emptyset$. از اینکه $\|y - x\| \leq \infty$ در این صورت وجود دارد $0 < \beta \leq \|y - x\|$ به طوریکه β لذا بنا به تعریف نرم داریم $1 - \beta \leq y - x \leq \beta$ و با به عبارت دیگر $1 - \beta \leq y - x \leq \beta$. حال اگر $z = y - \beta$ در نظر بگیریم. با توجه به اینکه $z \geq y \geq 1 - \beta$ لذا $z \in (x - X^+) \cap (y - X^+)$ و حکم ثابت می شود. $\square$

نتیجه. هر مجموعه دانوارد یک مجموعه همبند می باشد.

قضیه. ۳.۱.۴ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه فشرده ای باشد. در این صورت W_* مجموعه ای بسته است.

برهان . می دانیم $W_*^- \subseteq W_*^- \subseteq W_*^- \subseteq W_*$. فرض کنیم برای $x \in W_*^-$ لذا کافی نشان دهیم $y \in W$ به طوریکه $x \in y - X^+$ بنا به قضیه (۱.۱.۳) باید نشان دهیم وجود دارد $y \in W$. ازینکه یک مجموعه فشرده و اثبات . فرض کنیم این طور نباشد یعنی $W \cap (x + X^+) = \phi$. ازینکه یک همسایگی مانند X^+ یک مخروط بسته ای است بنا به قضیه (۲۱.۱ مرجع [۱۷]) وجود دارد یک همسایگی مانند

$$(W + V) \cap (x + X^+ + V) = \phi \quad (*) \quad \text{به طوریکه } V$$

طبق فرض $x \in W_*^-$ لذا هر همسایگی حول x شامل برخی نقاط W_* می باشد . درنتیجه به طور خاص همسایگی $V + x$ نیز شامل نقطه ای مانند $z \in W_*$ می باشد . ازینکه $z \in W_*^-$ لذا وجود دارد $y \in W$ به طوریکه $y \in z + X^+ + V$. از طرفی $y \in z + X^+ + V$ بنابراین $y \in x + V$. همچنین $y \in (W + V) \cap (x + X^+ + V)$ که این متناقض است با رابطه (*). لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود .

گزاره ۳.۱.۲.۱ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ یک مجموعه از بالا کراندار باشد در این صورت W_* مجموعه ای از بالا کراندار می باشد .

۱.۱.۳ بهترین تقریب روی مجموعه های نرمال

تعریف. ۲.۱.۳ فرض کنیم X فضای نرմدار لاتیس باشد، $W \subseteq X^+$ را یک مجموعه نرمال

$w \in W, x \in X^+ \quad x \leq w \Rightarrow x \in W$ می گویند در صورتیکه:

مثال. ۱.۱.۳ فرض کنیم $X = R^2$ در این صورت مجموعه $W = \{(x_1, x_2) \in R^2 : \min(x_1, x_2) \leq 1\}$ یک مجموعه نرمال است.

قضیه. ۴.۱.۳ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه ای نرمال باشد. در این صورت عبارات زیر درست می باشند:

$$W_* = \{x \in X : x^+ \in W\} \quad (1)$$

$$W = W_* \cap X^+ \quad (2)$$

(۳) W بسته است اگر و فقط اگر W_* بسته باشد.

$$(W_*)^+ = W \quad (4)$$

برهان. (۱). فرض کنیم $x \in W_*$ بنا به قضیه قبیل وجود دارد $w \in W$ به طوریکه $w \leq x$.

از اینکه $x^+ \leq w^+ = w$ لذا $W \subseteq X^+$ طبق فرض W نرمال است، بنابراین عکس

تساوی فرض کنیم $x \in W_*$. از اینکه $x^+ \in W$ لذا $x \leq x^+$ و $x^+ \in W_*$.

(۲). بدیهی است که $W \subseteq W_* \cap X^+$. نشان می دهیم $W_* \cap X^+ \subseteq W$ برای این منظور فرض

از اینکه $x \in W_* \cap X^+$ از اینکه $x \in X^+$ لذا $x = x^+$. واز اینکه $x = x^+$ بنا به گزاره (۱) کنیم

بنابراین $x \in W$ درنتیجه $W_* \cap X^+ \subseteq W$ بنابراین $W = W_* \cap X^+ \subseteq W_* \cap X^+ \subseteq W$

(۳). فرض کنیم W مجموعه بسته ای باشد و $w_k \in W$ دنباله دلخواه متعلق به W_* به قسمی که

از اینکه $w_k \in W_*$ بنا به گزاره (۱) $w_k^+ \rightarrow w^+$. از طرفی $w_k^+ \rightarrow w$ و چون W بسته

است. لذا $w^+ \in W$ و مجدداً بنا به گزاره (۱) داریم $w \in W_*$ بنابراین W_* بسته می باشد.

برعکس فرض کنیم $W_* \cap X^+ = W_* \cap X^+$ با توجه به قضیه ای در توپولوژی لذا W بسته است.

(۴). فرض کنیم $x^+ \in (W_*)^+$ در این صورت بنا به گزاره (۱) $x \in W_*$ مجدداً بنا به همان گزاره $\square$. $(W_*)^+ = W$. طرف دیگر تساوی بدیهی است. بنابراین $x^+ \in W$

گزاره. ۳.۱۳.۱ فرض کنیم $x \in X^+, y \in X^+$ در این صورت :

$$\|y - x\| \geq \|y^+ - x\|$$

برهان . می دانیم برای هر $y \in X$ داریم $y = y^+ - y^-$ از اینکه لذا $x = x^+ - x^-$ باشد. بنابراین $y = x^+ - y^-$ از اینکه $x = x^+ - x^-$ باشد. بنابراین $y = x^+ - y^-$ از اینکه $x = x^+ - x^-$ باشد.

$$|x - y| = (x - y)^+ + (x - y)^-$$

$$= x^+ - y^- \geq x^+ - y^+ = |x^+ - y^+|$$

$$\Rightarrow \|y - x\| \geq \|y^+ - x\|$$

قضیه. ۳.۵.۱ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه نرمال و $x \in X^+$ آنگاه:

$$d(x, W) = d(x, W_*)$$

برهان . از اینکه $d(x, W) \geq d(x, W_*)$ حال طرف دیگر، تساوی فرض کنیم $y \in W$ در این صورت بنا به قضیه (۴.۱.۲) $y^+ \in W$ و طبق قضیه قبل داریم:

$$\|y - x\| \geq \|y^+ - x\| \geq d(x, W) \quad (**)$$

از رابطه (*) و (**) نتیجه می گیریم $d(x, W) = d(x, W_*)$

قضیه. ۳.۶.۱ فرض کنیم $W \subseteq X^+$ مجموعه نرمال و بسته ای باشد. و $x \in X^+$ باشد، آنگاه:

$$\min P_{W_*}(x) = w_* \quad \text{موجود واگر} \quad \min P_W(x) = g_*$$

برهان . با توجه به اینکه W مجموعه نرمال و بسته ای هست لذا طبق گزاره (۳) قضیه (۴.۱.۲) W_* بسته می باشد. حال اگر فرض کنیم $d(x_0, W_*) = r$ در این صورت بنا به قضیه

$$w_0 = \min P_{W_*}(x_0) = x_0 - r. \quad ۱.۳.۲)$$

از اینکه $w_0 \in W_*$ بنا به قسمت (۱) قضیه (۴.۱.۳) $w_0^+ \in W$ طبق قضیه قبل و گزاره (۱۳.۱.۳) داریم $w_0^+ \in P_W(x_0, W) = d(x_0, W_*) = r$ حال فرض کنیم $g \in P_W(x_0)$ دلخواه باشد، در این صورت $g \geq w_0$ لذا $g \in P_{W_*}(x_0)$ از طرفی $g \geq w_0^+$ و چون g دلخواه است، لذا $\min P_W(x_0) = g_0 = (w_0^+)^+$ بنابراین داریم $g \geq w_0^+$ قضیه. ۷.۱.۳ فرض کنیم T مجموعه ای از اندیس باشد و $(A_t)_{t \in T}$ خانواده ای از مجموعه های بسته و نرمال باشد و $A = \bigcap A_t$ در این صورت :

$$d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x)$$

برهان . با توجه به اینکه $A_* = \bigcap (A_t)_*$ و بنا به قضیایا (۵.۱.۳) و (۷.۵.۲) داریم $d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x)$ در نتیجه $d_{A_*}(x) = \sup_{t \in T} d_{(A_*)_t}(x)$ و $d_A(x) = d_{A_*}(x)$

۲.۳ کاربرد دانوارد ها

در این بخش می خواهیم به کمک مجموعه دانوارد و متمم آن آپوارد پروکسیمینال بودن برخی مجموعه ها بسته را بررسی کنیم و سپس مشخصه هایی برای نقاط تقریبیان بیان کنیم نگاشت $R \rightarrow X$: p با ضابطه زیر را در نظر بگیرید :

$$p(x) = \inf\{\lambda \in \mathbb{R} : x \leq \lambda\}$$

با توجه به تعریف فوق داریم $x \leq p(x)$. ۱ حال اگر مقایسه ای با تعریف نرم (۱.۲) داشته باشیم مشاهده می کنید:

$$\|x\| = \max(p(x), p(-x))$$

از دیگر ویژگی های این تابع می توان به موارد زیر اشاره کرد

(۱) p نگاشت نیم خطی است. به عبارت دیگر:

$$\forall x, y \in X \quad p(x + y) \leq p(x) + p(y)$$

(۲) p نگاشت همگن جمعی است.

تذکر. ۱.۲.۳ مجموعه های زیر نقش اساسی در بررسی پرو کسیمینال بودن مجموعه های

دلخواه بسته دارند

$$Z = \{z \in X : p(z) \geq p(-z)\}$$

$$-Z = \{z \in X : p(-z) \geq p(z)\}$$

برخی ویژگی های این مجموعه به شرح زیر است :

$$X = Z \cup -Z \quad (۱)$$

$$Z \cap -Z = \{z \in X : p(z) = p(-z)\} \quad (۲)$$

(۳) مجموعه Z یک مجموعه آپورد می باشد

برهان. فرض کنیم $x \in X$ و $z \in Z$ به قسمی که $z \leq x$ در این صورت بنا به ویژگی

صعودی تابع p داریم :

$$p(x) \geq p(z) \geq p(-z) \geq p(-x) \Rightarrow x \in Z$$

گزاره. ۱۴.۲.۳ فرض کنیم U مجموعه ای بسته و $x_0 \in X$ باشد. در این صورت

$$d(x_0, U) = d(x_0, U_*)$$

برهان . فرض کنیم $r \leq d(x_0, U)$ (*) $U \subseteq U_*$ لذا $d(x_0, U_*) = r$ چون

نا مساوی را نشان می دهیم . فرض کنیم $u_* \in U_*$ بنا به قضیه (۱.۱.۲) وجود دارد $v \in X^+$ به طوریکه $x_1 = x_0 + v$ حال اگر $x_1 - u_* = u - v$ بنا براین $x_1 - u_* = u - v$ را مقدار اختیار کنیم در این صورت $x_1 - u \in Z$ از طرفی $x_0 - u \in Z$ و چون Z مجموعه آپوارد می باشد . لذا $x_1 - u \in Z$

$$\|x_0 - u_*\| = \|x_1 - u\| = p(x_1 - u) \geq p(x_0 - u) = \|x_0 - u\|$$

لذا $d(x_0, U) = d(x_0, U_*)$. با توجه به رابطه (*) داریم $d(x_0, U_*) \geq d(x_0, U)$

قضیه ۱.۲.۳ . فرض کنیم $U \subseteq X$ و $x_0 \in X$ U بسته باشد . همچنین U_* مجموعه ای بسته باشد ، در این صورت M نسبت به نقطه x_0 مجموعه ای پروکسیمینال است .

برهان . از اینکه U_* مجموعه ای بسته می باشد ، لذا طبق قضیه (۱.۳.۲) $r = d(x_0, U_*)$ موجود و اگر $w_0 = \min_{x \in U} p_{U_*}(x)$ آنگاه $r = w_0 = x_0 - r$. از طرفی بنا به قضیه (۱.۱.۳) وجود دارد $x_0 - u = r$. $x_0 - u = r - v \leq r$ به طوریکه $w_0 = u - v$ بنا براین $x_0 - u = r$. از طرفی طبق فرض داریم $p(x_0 - u) = p(r) \leq p(r - v) = p(v)$. همچنین برای هر $u' \in U$ $x_0 - u' = p(x_0 - u') \leq p(v) = r$ از جمله u داریم $d(x_0, U) = r$.

□

نتیجه ۱.۲.۳ . فرض کنیم $U \subseteq X$ و $x_0 \in X$ U بسته باشد در این صورت M نسبت به نقطه x_0 مجموعه ای پروکسیمینال است .

مثال ۱.۲.۳ . فرض کنیم X مجموعه ای از بالا کراندار و U_* مجموعه ای بسته باشد و $x \in X$ به مقدار کافی بزرگ باشد ، در این صورت U نسبت به نقطه x پروکسیمینال است .

اثبات: از اینکه U از بالا کراندار است لذا $U - \{x\}$ از پایین کراندار می باشد و به ازای هر $x \in X$ به مقدار کافی بزرگ داریم $p(x - u) \geq p(-(x - u))$ لذا $x - u \geq 0$ در نتیجه $x - U \subseteq Z$ ، بنا به قضیه قبل حکم ثابت می شود.

تذکر. ۲.۲.۳ فرض کنیم $U \subseteq X$ باشد. تحت شرایط زیر U_* مجموعه ای بسته می باشد :

۱. U یک مجموعه ای فشرده باشد.

۲. مجموعه مانند V وجود داشته باشد به طوریکه $V \subseteq U \subseteq V_*$ و V_* مجموعه ای بسته باشد
برهان. $V \subseteq U \subseteq U_* \subseteq V_*$ لذا V_* بنا براین داریم $V \subseteq U \subseteq U_* \subseteq V_*$ مجموعه ای نرمال و بسته باشد.

مشخصه عنصر بهترین تقریب

قضیه. ۲.۲.۳ فرض کنیم مجموعه U نسبت به نقطه x_0 یک مجموعه پروکسیمینال باشد.
و همچنین فرض کنیم $x_0 - U \in Z$ همان نگاشت (۳.۲) باشد در این صورت عبارات زیر معادل هستند:

$$u_0 \in P_U(x_0) \quad (1)$$

(۲) وجود دارد $l \in X$ به طوریکه :

$$\phi(u, l) \leq 0 = \phi(y, l) \quad \forall u \in U, \quad \forall y \in B(x_0, r)$$

در حالت خاصی که $l = -u_0$ در این صورت $u_0 = \min P_U(x_0)$

برهان . فرض کنیم $r = \|x_0 - u_0\|$. بستار پوسته دانوارد مجموعه U را در نظر بگیرید در این صورت با توجه به گزاره (۱۴.۲.۳) داریم $d(x_0, U) = d(x_0, U_*) = d(x_0, U_*^-)$ داریم (۱۴.۲.۳) داریم $d(x_0, U) = d(x_0, U_*^-) = \min P_{U_*^-}(x_0)$ موجود و برابر با ۱ لذا $u_0 = x_0 - r$. بنا به نتیجه (۱۴.۲.۳) $u_0 \in P_{U_*^-}(x_0)$

قرار می دهیم $l = -w_0$ همچنین فرض می کنیم $y \in B(x_0, r)$ بنا به تعریف نرم خواهیم

داشت $-r \in \{\alpha \in R : \alpha \cdot 1 \leq y - x_0\}$ لذا $r \cdot 1 \leq y - x_0$

$$\phi(y, l) = \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq y + l\}$$

$$= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq y - w_0\}$$

$$= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 \leq y - (x_0 - r \cdot 1)\}$$

$$= \sup\{\lambda \in R : \lambda \cdot 1 - r \cdot 1 \leq y - x_0\}$$

$$= \sup\{\alpha \in R : \alpha \cdot 1 \leq y - x_0\} + r$$

$$\geq -r + r = 0$$

از اینکه $\phi(u_*, l) \leq 0$ لذا $w_0 \in bdU_*^-$ بنا به لم (۲.۱.۲) داریم برای هر

$\phi(u, l) \leq 0$ لذا برای هر $u \in U$ نیز خواهیم داشت :

(۱) فرض کنیم وجود دارد $l \in X$ به طوریکه :

$$\phi(u, l) \leq 0 = \phi(y, l) \quad \forall u \in U, \forall y \in B(x_0, r)$$

با توجه به اینکه $\phi(x_0 - r \cdot 1, l) \geq 0$ پس طبق فرض داریم :

ویرگی همگن جمعی بودن تابع ϕ درنتیجه $\phi(x_0 - r \cdot 1, l) = \phi(x_0, l) - r$ داریم

همچنین بنا به تعریف نگاشت ϕ خواهیم داشت :

$$r \cdot 1 \leq \phi(x_0, l) \cdot 1 \leq x_0 + l \Rightarrow r \cdot 1 \leq x_0 + l \quad (*)$$

فرض کنیم U یک عضو دلخواهی باشد، بنا به فرض $x_0 - u \in Z$ بنا براین

و $\phi(-x_0, u) = -p(x_0 - u)$ درنتیجه بنا به رابطه (*) و ویرگی

صعودی تابع ϕ داریم :

$$-\|x_0 - u\| = \phi(-x_0, u) \leq \phi(l - r \cdot 1, u) = \phi(l, u) - r \leq 0 - r = -r$$

$$\Rightarrow \|x_0 - u\| \geq r \quad \forall u \in U$$

از طرفی طبق فرض داریم $u_0 \in P_U(x_0, U) = r = \|x_0 - u_0\|$ لذا $d(x_0, U) = r$

اثبات نتیجه. فرض کنیم $u \in P_U(x_0, U)$ باشد و $u = -u_0$ عنصری دلخواهی باشد بنابراین فرض داریم

$$u \geq u_0 \leq \phi(u, -u_0). 1 \leq u - u_0 \leq \phi(u, -u_0).$$

□

$$u_0 = \min P_U(x_0)$$

قضیه ۲.۲.۳. فرض کنیم مجموعه U نسبت به نقطه x_0 یک مجموعه پروکسیمینال باشد و

x_0 همچنین فرض کنیم U^* مجموعه ای بسته باشد. عبارات زیر را درنظر بگیرید:

(۱) U^* نسبت به نقطه x_0 چبیشیف است

(۲) U نسبت به نقطه x_0 چبیشیف است

در اینصورت (۱) همواره (۲). را نتیجه می دهد و رابطه (۲) زمانی (۱) را نتیجه می دهد که

هر نقطه مرزی U^* یک نقطه چبیشیف باشد.

برهان. فرض کنیم U نسبت به نقطه x_0 چبیشیف باشد و هر نقطه مرزی U^* یک نقطه چبیشیف

باشد. ولی U^* نسبت به نقطه x_0 چبیشیف نباشد. یعنی وجود داشته باشد $u^*, v^* \in P_{U^*}(x_0)$ به

طوریکه $v^* \leq u^*$ ، $u^* \neq v^*$ ، $u^* \leq u$ ، $v^* \leq v$ ، $u, v \in U$ وجود دارند و طوریکه $u^* = v^*$. بنا به قضیه (۱.۱.۳) وجود دارند $u^* = v^*$.

به گزاره (۱۴.۲.۳) داریم $d(x_0, U^*) = d(x_0, U)$ بنابراین :

$$d(x_0, U) \leq \|x_0 - u\| = P(x_0 - u) \leq P(x_0 - u^*) = \|x_0 - u^*\| = d(x_0, U^*)$$

$$\Rightarrow u \in P_U(x_0)$$

به طور مشابه می توان نتیجه گرفت که $v \in P_U(x_0)$ لذا $v \in P_{U^*}(x_0)$. حال نشان

می دهیم $v \neq u$ از اینکه $v \in P_{U^*}(x_0)$ و $u \in P_U(x_0)$ و $v \in bdU^*$ باشند و طبق فرض هر

نقطه مرزی U^* یک نقطه چبیشیف است لذا طبق گزاره (۲.۲.۲) $u = u^*$. به طور مشابه $v = v^*$.

در نتیجه از اینکه $u^* \neq v^*$ لذا $v \neq u$ که این متناقض است با فرض چبیشیف بودن U نسبت به

نقطه x پس فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود. $\square$

۱.۲.۳ یک نتیجه

در قضیه زیر نشان می دهیم هر مجموعه بسته را میتوان به صورت اجتماع دو مجموعه ای نوشت که در شرایط گزاره (۱۴.۲.۳) صدق می کنند و با استفاده از قضایا بیان شده در این فصل می توان روشهای جهت یافتن نقاط بهترین تقریب البته با محدودیتها بیان نمود.

قضیه ۱۴.۲.۳ فرض کنیم $X \subseteq U$ مجموعه بسته ای باشد و $x \in X$. مجموعه های زیر را در نظر بگیرید:

$$U_x^+ = U \cap (x - Z) \quad U_x^- = U \cap (x + Z)$$

در این صورت عبارات زیر درست اند:

$$x - U_x^+ \subseteq Z, \quad x - U_x^- \subseteq -Z \quad (1)$$

$$U_x^+ \cup U_x^- = U \quad (2)$$

$$U_x^-, U_x^+ \quad (3)$$

نتیجه ۱۴.۲.۳ با توجه به قسمت دوم قضیه قبل داریم :

$$\inf_{u \in U} \|x - u\| = \min\left\{ \inf_{u^+ \in U_x^+} \|x - u^+\|, \inf_{u^- \in U_x^-} \|x - u^-\|\right\}$$

با فرض $\|x - u\| = r$ و $r^- = \inf_{u^+ \in U_x^+} \|x - u^+\|$ و $r^+ = \inf_{u^- \in U_x^-} \|x - u^-\|$ در این صورت برای پیدا کردن فاصله r می توان از الگوریتم بیان شده در فصل قبل استفاده نمود. به این صورت که، چون بنا به تعریف Z لذا بنا به گزاره (۱۴.۲.۳) داریم $U_x^+ \subseteq (x - Z)$ ، $U_x^- \subseteq x + Z$ و $r^- = d(x, U_x^-) = d(x, (U_x^-)^*)$ و $r^+ = d(x, U_x^+) = d(x, (U_x^+)_*)$

مجموعه های $(U_x^+)_*$, $(U_x^-)^*$ بسته باشند، می توان الگوریتم گفته شده در فصل قبل را جهت

یافتن فواصل r^+, r^- به کار بست. اگر $r^- \leq r^+$ در این صورت و $P_U(x) = P_{U_x^+}(x)$ دانوارد

اگر $r^- \leq r^+$ در این صورت $P(x)_U = P_{U_x^-}(x)$ و آنگاه

$$P_U(x) = P_{U_x^-}(x) = P_{U_x^+}(x)$$

۳.۳ دانوارد ها و توابع حافظ ترتیب

در این بخش قصد داریم به توابعی بپردازیم که حافظ ترتیب می باشند و با داشتن این ویژگی و شرایط که بعداً خواهیم گفت حافظ نرم نیز می باشند. (رجوع شود به [۱۴])

تعریف ۱.۳.۳. نگاشت خطی $T : X \rightarrow Y$ را حافظ ترتیب نامیم در صورتیکه :

$$\forall x, y \in X \quad x \leq y \Rightarrow T(x) \leq T(y)$$

تذکر ۱.۳.۳ با توجه به اینکه به ازای هر $x \in X$ داریم $x = x^+ - x^-$ لذا رابطه زیر همواره به ازای هر تابع حافظ ترتیب برقرار است :

$$|T(x)| \leq |T(x^+)| + |T(x^-)| = T(|x|)$$

لم ۱.۳.۳ فرض کنیم X, Y دو فضای برداری لاتیس و $T : X \rightarrow Y$ به طوریکه T, T^{-1}

تابع حافظ ترتیب باشند. در این صورت $X \subseteq W$ مجموعه ای دانوارد است اگر و فقط اگر $T(W) \subseteq Y$ مجموعه ای دانوارد باشد.

برهان . فرض کنیم $W \subseteq X$ مجموعه ای دانوارد باشد و $y \in Y, w \in W$ به طوریکه $y \leq T(w)$ از اینکه $T^{-1}(y) \leq T^{-1}(T(w)) = w$ از اینکه $w \in W$ و $T^{-1}(y) \subseteq T^{-1}(T(W)) = T(W)$ دانوارد است. بنابراین $y \in T(W)$ دانوارد است . ($\Rightarrow$) به طور مشابه ثابت می شود .

□

قضیه . ۱.۳.۳ فرض کنیم X, Y دو فضای برداری لاتیس با عنصرهای یکه $1_X, 1_Y$ و به طوریکه :

$$T, T^{-1} \text{ حافظ ترتیب باشند } \quad (1)$$

$$T(1_X) = 1_Y \quad (2)$$

آنگاه T یک نگاشت ایزومتر یا حافظ نرم می باشد ($\|x\| = \|T(x)\|$)

برهان . بنابراین T دارای T^{-1} داریم و T حافظ ترتیب بودن داریم :

$$\|x\| \leq \|x\| \cdot 1_X \Rightarrow \|T(x)\| \leq \|x\| T(1_X) = \|x\| \cdot 1_Y$$

$$\Rightarrow \|T(x)\| \leq \|x\|$$

با به کار بردن این روش برای T^{-1} داریم $\|x\| \leq \|T(x)\|$ لذا T یک نگاشت ایزومتری باشد. $\square$

نتیجه . ۱.۳.۳ اگر عملگر خطی $T : X \rightarrow Y$ دارای شرایط قضیه قبل باشد در این صورت گزاره های زیر درست می باشد :

(۱) W مجموعه پروکسیمینال و دانوارد است، اگر و فقط اگر $T(W)$ مجموعه ای پروکسیمینال و دانوارد باشد.

(۲) W مجموعه ای دانوارد و چبیشیف است، اگر و فقط اگر $T(W)$ یک مجموعه چبیشیف و دانوارد باشد.

۴.۳ بهترین تقریب همزمان دانوارد ها

بحث تقریب همزمانی مورد توجه بسیاری نظریه پر داشان تقریب می باشد از جمله می توان به اشخاصی چون چنگ^۲ و واتسون^۳ و میلمن^۴ و.. اشاره کرد در این بخش مانیز بحث تقریب همزمان را روی مجموعه های دانوارد برگرفته از مرجع [۱۲] را مورد مطالعه قرار داده ایم.

تعریف. ۱.۴.۳ فرض کنید X یک فضای مرتب باشد و $S \subseteq X$ یک مجموعه کراندار باشد در این صورت فاصله S تاممجموعه W را به صورت زیر تعریف می کنند:

$$d(S, W) = \inf_{w \in W} \sup_{s \in S} \|s - w\|$$

نقطه w را بهترین تقریب همزمان W از S می گوییم در صورتیکه :

$$\|s - w\| = d(S, W)$$

مجموعه همه نقاط بهترین تقریب همزمان را با نماد $S_W(S)$ نمایش می دهیم به عبارت دیگر:

$$S_W(S) = \{w \in W : \sup_{s \in S} \|s - w\| = d(S, W)\}$$

تذکر. ۱.۴.۳ فرض کنیم $(\|\cdot\|, X)$ فضای نرմدار لاتیس باشد که در آن $(\|\cdot\|)$ همان نرم تعریف شده در فصل قبل باشد. در این صورت ما گویی به مرکز S و شعاع r را به صورت زیر تعریف می کنیم :

$$B(S, r) = \{y \in X : \sup_{s \in S} \|s - y\| \leq r\} = \{y \in X : \sup_{s \in S} |s - y| \leq r\}$$

به طور مشابه قصد داریم به بحث تقریب همزمان روی مجموعه های دانوارد پردازیم.

---

chong^۲

watson^۳

milman^۴

قضیه ۱۴.۳ فرض کنیم $S \cap W = \emptyset$ در $S \subseteq X$ و W یک مجموعه کراندار باشد به طوریکه

این صورت $S_W(S) \subseteq bdW$

برهان . فرض کنیم $w \in S_W(S)$ نقطه ای دلخواه باشد، پس $\sup_{s \in S} \|s - w\| = d(S, W) = r$

از اینکه $S \cap W = \emptyset$ لذا $r > 0$. حال فرض کنیم $w \notin bdW$ پس وجود دارد یک $\varepsilon > 0$ به

طوریکه:

$$V = \{y \in X : \sup_{s \in S} \|s - w\| \leq \varepsilon\} \subseteq W$$

فرض کنیم $s \in S$ در این صورت $w_s = w + \varepsilon_0(s - w)$ قرار می دهیم

$$\|w - w_s\| = \varepsilon_0 \|s - w\| \leq \varepsilon_0 r \leq \varepsilon$$

بنابراین $w_s \in V$ لذا برای هر $s, t \in S$ داریم

$$r = d(S, W) \leq \sup_{t \in S} \|t - w_s\|$$

$$\Rightarrow r \leq \inf_{s \in S} \sup_{t \in S} \|t - w_s\|$$

از طرفی $\|t - w_s\| = \|t - w - \varepsilon_0(s - w)\|$ در نتیجه برای هر $s, t \in S$ داریم :

$$r \leq \inf_{s \in S} \sup_{t \in S} \|t - w - \varepsilon_0(s - w)\|$$

حال اگر $t = s$ اختیار کنیم

این رابطه نادرست است، پس فرض خلف باطل و $w \in bdW$

گزاره ۱۵.۴ فرض کنیم $S \cap W = \emptyset$ و S یک مجموعه کراندار باشد به طوریکه

آنگاه W یک مجموعه همزمان پروکسیمینال می باشد.

برهان . فرض کنیم $r := d(S, W) = \emptyset$ در این صورت بنا به تعریف $\inf$ برای

هر $\varepsilon \geq 0$ وجود دارد یک $w_\varepsilon \in W$ به طوریکه $\sup_{s \in S} \|s - w_\varepsilon\| < r + \varepsilon$ بنا به تعریف نرم داریم:

$$-(r + \varepsilon).1 \leq w_\varepsilon - \sup S \leq (r + \varepsilon).1$$

قرار می دهیم $w_0 - \varepsilon \mathbf{1} = \sup S - r \mathbf{1} - \varepsilon \mathbf{1} \leq w_\varepsilon$ از اینکه $w_0 = \sup S - r \mathbf{1}$ یک

مجموعه دانوارد می باشد نتیجه می شود که به ازای هر داریم $w_0 - \varepsilon \mathbf{1} \in W$ از طرفی W

یک مجموعه بسته ای هست. لذا $w_0 \in W$ با توجه به اینکه (S, W)

بنابراین $w_0 \in S_W(S)$ و حکم ثابت می شود.

نتیجه . ۱.۴ . ۳ اگر $X \subseteq W$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و $S \cap W = \emptyset$ در این

صورت $w_0 = \sup S - r \mathbf{1}$ موجود و برابر با $\min S_W(S)$ است.

برهان . فرض کنیم $w \in S_W(S)$ در این صورت $w = d(x, W)$ لذا

$w \leq w_0$ از طرفی به ازای هر $x \in B(S, r)$ داریم $x \in B(S, r)$ پس

$w_0 = \min S_W(S)$

گزاره . ۱۶.۴ فرض کنیم $X \subseteq W$ مجموعه ای دانوارد و بسته باشد و $\beta \geq 0$

در این صورت خواهیم داشت :

$$bdW + R_+ \mathbf{1} = \{\sup S : S \subseteq X - W\}$$

برهان . فرض کنیم وجود داشته باشد مجموعه کرانداری مانند $S_0 \subseteq X - W$ به

طوریکه $t = \sup S_0$ همچنین $r = d(S_0, W) > 0$ حال قرار می

دهیم $w_0 \in S_W(S_0)$ بنابراین $w_0 = \sup S_0 - r \mathbf{1}$ پس

$w \in bdW$ لذا $t \in bdW + R_+ \mathbf{1}$. بر عکس فرض کنیم $t \in w_0 + r \mathbf{1} \in bdW + R_+ \mathbf{1}$

و $\beta \in R_+$ به طوریکه $t = w_0 + \beta \mathbf{1}$. حال ما قرار می دهیم

آشکارا است که S_0 مجموعه ای کراندار و $t = \sup S_0$ می باشد. حال نشان می دهیم

. فرض کنیم این طور نباشد یعنی وجود داشته باشد $y \in S_0 \cap W = \emptyset$ در این صورت

$y \in W$ از اینکه W یک مجموعه دانوارد است لذا $w + \frac{1}{r} \beta \mathbf{1} \leq y$ (*)

مجموعه $V = \{z \in X : \|z - w\| \leq \frac{1}{4}\beta\}$ را درنظر بگیریم با توجه به تعریف نرم و بنا به رابطه (*) خواهیم داشت $V \subseteq W$. بنابراین $w \in \text{int}W$ که این متناقض است با انتخاب w . پس فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود . $\square$

فصل ۴

مجموعه های دانوارد در فضاهای مختلف

لاتیس

۱.۴ مجموعه های دانوارد در فضای R^n

ما در این بخش ابتدا قصد داریم به طور خاص بحث بهترین تقریب روی مجموعه های دانوارد را در فضای R^n به عنوان یک فضای لاتیس عام مطرح سازیم. وسپس با استفاده از قضایا اثبات شده در این فضای توانستیم بحث را به نوعی گسترش بد هیم. (رجوع شود به [۲، ۳])

فرض کنیم $I = \{1, 2, 3, \dots\}$ یک مجموعه متناهی از اندیس باشد و فضای برداری R^I مشکل شده باشد از بردارهای $x_i \in R$ به طوریکه .

تذکر. ۱.۱.۴ ما از نماد R^I به جای R^n استفاده می کنیم چرا که بیشتر توابع و روابط تعریف شده در این فضا به اندیس مرتبط می شوند.

همان طور که می دانید روی فضای R^I می توان ترتیب های مختلفی را تعریف نمود در این پایان نامه ترتیب استاندارد یا معمول را که به صورت زیر تعریف می شود روی فضای R^I اتخاذ شده است :

$$\forall x, y \in R^I \quad x \leq y \Leftrightarrow x_i \leq y_i \quad \forall i \in I$$

همچنین نرمی که روی این فضا درنظر گرفته شده است نرم مربعی یا به عبارت دیگر:

$$\|x\| = \max_{i \in I} |x_i|$$

تذکر. ۲.۱.۴ توجه می نماید که به ازای هر $x \in R^I$ مقدار نرم مربعی فوق بامقدار نرم تعریف شده توسط عنصر یکه فضای R^I یکسان می باشد.

تذکر. ۳.۱.۴ فرض کنیم $A \subseteq R^I$ مجموعه دانوارد باشد. ضمن اینکه تمام قضایا ثابت شده در فصول قبل در مورد A صادق می باشد قصد داریم قضایا جدیدی راجه‌ت شناسایی هر چه بهتر تقریب این مجموعه ها ارائه دهیم .

تابع مینکوفسکی و تابع جفت ساز

فرض کنیم $A \subseteq R^I$ مجموعه‌ای دانوارد باشد. در این صورت تابع $M_A : R^I \rightarrow R$ با ضابطه زیر را مینکوفسکی جمعی متناظر با مجموعه A می گویند:

$$M_A(x) = \inf\{\lambda \in R : x \in \lambda \cdot 1 + A\}$$

مثال . ۱.۱.۴ فرض کنیم $A = \{x \in R^I : x \leq v\}$ در این صورت :

$$M_A(x) = \max_{i \in I} (x_i - v_i)$$

$$\begin{aligned} M_A &= \inf\{\lambda \in R : x - \lambda \leq v\} \\ &= \inf\{\lambda \in R : \forall i \in I \quad x_i - \lambda \leq v_i\} \\ &= \inf\{\lambda \in R : \forall i \in I \quad x_i - v_i \leq \lambda\} \\ &= \max_{i \in I} (x_i - v_i) \end{aligned}$$

□

قضیه . ۱.۱.۴ فرض کنیم $A \subseteq R^I$ یک مجموعه دانوارد باشد. در این صورت

$d_A = M_A^+ = \max(\circ, M_A)$:
برهان . فرض کنیم $x \in R^I$ بنا به نتیجه (۱.۳.۲) داریم :

$$\begin{aligned} d_A &= \min\{\lambda \in R : x - \lambda \in A\} \\ &= \max(\circ, \min\{\lambda \in R : x - \lambda \in A\}) \\ &= M_A^+ \end{aligned}$$

□

نتیجه . ۱.۱.۴ فرض کنیم $A \subseteq R^I$ یک مجموعه دانوارد باشد در این صورت:

$$intA = \{x \in R^I : M_A(x) < \circ\}$$

$$R^I \setminus intA = \{x \in R^I : M_A(x) \geq \circ\}$$

$$bdA = \{x \in R^I : M_A(x) = \circ\}$$

همان طور که در فصل (۲) برای مجموعه های دانوارد مشخصه های توسط تابع جفت ساز با ضابطه تعریف شد. در فضای R^I این ضابطه با تعیین همان مقادیر به صورت زیر تعریف می شود:

$$\phi(x, y) = \min_{i \in I} (x_i - y_i)$$

تعریف ۴.۱.۱ فرض کنیم $c \in R$, $x \in R^I$. در این صورت مجموعه D پایینی وابسته به بردار x می نامند.

قضیه ۴.۲.۱ فرض کنیم $A \subseteq R^I$ مجموعه ای بسته و دانوارد باشد، $x \in R^I$ در این صورت :

$$d_A(x) = \sup_{D \in H} d_D(x)$$

که در آن H مجموعه تمام ابر فضاهای پایینی D وابسته به بردار x و شامل A می باشد.

برهان . از اینکه به ازای هر $D \in H$ $d_A(x) \leq \sup_{D \in H} d_D(x)$ لذا (۱) $A \subseteq D$, $D \in H$ دادن عکس تساوی کافی است نشان دهیم وجود دارد یک ابر فضای پایینی مانند D به قسمی که $d_A(x) \geq \sup_{D \in H} d_D(x)$

قرار می دهیم $a^\circ = \min P_A(x)$. مجموعه D را به صورت زیر در نظر می گیریم :

$$D = \{y \in R^I : \phi(y, -a^\circ) \leq 0\}$$

اولاً نشان می دهیم $A \subseteq D$, ثانیاً $d_A(x) \geq \sup_{D \in H} d_D(x)$. فرض کنیم وجود داشته باشد $a \in A$ به قسمی که $a \notin D$. به عبارت دیگر به ازای هر $i \in I$ داریم $a_i > a_i^\circ$ (*)

بردار a^- را که به ازای هر $i \in I$, مولفه نام آن به صورت $a_i^- = \min(a_i, x_i)$ تعریف می شود را در نظر بگیرید . با توجه به ترتیب استاندارد داریم $a^- \leq a$. از اینکه A مجموعه دانواردی لذا

$x_i > a_i^\circ \quad (**)$ در نتیجه به ازای هر $i \in I$ ، با توجه به $a^- \in A$ رابطه $(*)$, $(**)$ داریم $a_i^\circ > a^-$. بنا به تعریف نرم

$$\|x - a^-\| = \max_{i \in I} |x_i - a_i^-| < \max_{i \in I} |x_i - a_i^\circ| = \|x - a^\circ\|$$

که این متناقض است با انتخاب a° . لذا فرض خلف باطل و حکم ثابت می شود. اینک شرط دوم را نیز نشان می دهیم.

از اینکه D مجموعه بسته ای است بنا به قضیه (۱.۱.۵) وجود دارد x° ، به قسمی که $\|x - x^\circ\| = d_D(x)$. از اینکه $d_D(x) = \|x - x^\circ\|$ و وجود دارد حداقل یک اندیس مانند $j \in I$ به طوریکه $x_j^\circ < a_j^\circ$. همچنین بنا به تعریف نرم داریم :

$$d_D(x) = \|x - x^\circ\| = \max_{i \in I} |x_i - x_i^\circ| > |x_j - x_j^\circ| > |x_j - a_j^\circ| = d_A(x) \quad (2)$$

□ از روابط (۱) و (۲) حکم ثابت می شود.

۲.۴ شبه دانوارد ها

در این بخش توانستیم مجموعه های را معرفی کنیم که لزوماً دانوارد یا آپوارد نیستند ولی این قابلیت را دارند که تحت نگاشتی هومومنیزیسم به این مجموعه ها تبدیل شوند.

فرض کنیم $I = \{1, 2, 3, \dots, N\}$ مجموعه ای از اندیس باشد و $I_m = \{i_1, i_2, \dots, i_m\}$ یک زیرمجموعه دلخواه از I . در این صورت برای هر $x \in R^I$ ما استفاده می کنیم از نماد $R_x^{I_m}$ برای مجموعه های که به صورت زیر تعریف می شود:

$$R_x^{I_m} = \{y = (y_i)_{i \in I} \in R^I : \forall i \in I_m \ y_i \leq x_i \text{ and } y_i \geq x_i \ \forall i \in I - I_m\} \quad (4.1)$$

همچنین استفاده می کنیم از نماد I_m برای برداری که مولفه های آن به صورت زیر تعریف می شود:

$$y_i = \begin{cases} 1 & i \in I_m \\ -1 & i \notin I_m \end{cases}$$

فرض کنیم $x = (x_i)_{i \in I} \in R^I$ با ضابطه زیر را در نظر بگیرید :

$$T_m(x) = y = (y_i)_{i \in I} \quad (4.2)$$

که :

$$y_i = \begin{cases} x_i & i \in I_m \\ -x_i & i \notin I_m \end{cases}$$

لم. ۱.۲.۴ نگاشت T_m نگاشتی هومئورفیسم است .
 برهان . چون T_m یک نگاشت یک به یک و پوشایی باشد، لذا T_m^{-1} موجود و چون هریک از مولفه های نگاشت و وارون آنها نگاشت های پیوسته می باشند لذا T_m یک نگاشت هومئورفیسم است .
 $\square$

تعريف. ۲.۲.۴ فرض کنیم $G \subseteq R^I$ باشد در این صورت G را m -شبیه دانوارد می نامیم،

اگر به ازای هر $R_g^{I_m} \subseteq G$ ، $g \in G$

قضیه. ۳.۲.۴ فرض کنیم $G \subseteq R^I$ مجموعه ای m -شبیه دانوارد باشد. در این صورت $T_m(G)$ مجموعه ای دانوارد است .

برهان . برای آنکه نشان دهیم $T_m(G)$ مجموعه ای دانوارد می باشد، باید ثابت کنیم به ازای هر

اگر $x \in R^I$ پافته شود به طوریکه $x \leq h \in T_m(G)$. با توجه به لم

(۱.۲.۴) به ازای هر $T_m(g) = h$ و $g = (g_i)_{i \in I} \in G$ به طوریکه $h \in T_m(G)$ باشد.

تعریف (۲.۴) داریم:

$$h_i = \begin{cases} g_i & i \in I_m \\ -g_i & i \notin I_m \end{cases}$$

از اینکه $x_i \leq -g_i$ ، $i \in I - I_m$ داریم $x_i \leq h_i$. لذا به ازای هر $i \in I_m$ داریم $x_i \leq g_i$.

$i \in I_m$ به ازای هر $x_i \leq g_i$

حال اگر $w = w_i$ که w_i به صورت زیر تعریف می شوند:

$$w_i = \begin{cases} x_i & i \in I_m \\ -x_i & i \notin I_m \end{cases}$$

را در نظر بگیریم، با توجه به اینکه $g \in G$ و G مجموعه ای m -شبه دانوارد است، نتیجه می شود

که $x = T_m(w) \in T_m(G)$ و حکم ثابت می شود. $\square$

قضیه ۴.۲.۴ فرض کنیم $r = dist(x, G)$ ، $x \in R^I$ یک m -شبه دانوارد باشد و

$r = r' = dist(T_m(x), T_m(G))$ در این صورت

برهان . با توجه به نرم در نظر گرفته شده یعنی نرم مربعی و با توجه به اینکه $| -x | = | x |$

خواهیم داشت

$$\| T_m(x) - T_m(g) \| = \max_{i \in I} | T_m(x)_i - T_m(g)_i |$$

$$= \max \{ \max_{i \in I_m} | g_i - x_i |, \max_{i \in I - I_m} | g_i - x_i | \}$$

$$= \| x - g \|$$

در نتیجه با گرفتن $\inf$ داریم

$$\inf_{g \in G} \| T_m(x) - T_m(g) \| = \inf_{g \in G} \| x - g \|$$

$$\Rightarrow dist(x, G) = dist(T_m(x), T_m(G))$$

$\square$

نتیجه . ۲.۲.۴ فرض کنیم $m G \subseteq R^I$ — شبه دانوارد و بسته باشد. آنگاه

$$P_G(x) = \{g \in G : T_m(g) \in P_{T_m(G)} T_m(x)\}$$

به طور خاص $x - r \mathbf{1}_m \in P_G(x)$ می باشد.

برهان . به وسیله لم (۱.۲.۴) و قضیه (۴.۲.۴) نتیجه حاصل است . $\square$

نتیجه . ۳.۲.۴ فرض کنیم $m G \subseteq R^I$ — شبه دانوارد و بسته باشد و $T_m(G)$ یک مجموعه

اکیداً دانوارد باشد در این صورت G مجموعه چیزیف می باشد .

قضیه . ۵.۲.۴ فرض کنیم T مجموعه‌ای از اندیس باشد و $(A_t)_{t \in T}$ یک خانواده از مجموعه

های بسته و m — شبه دانوارد باشد و $A = \bigcap A_t$ در این صورت :

$$d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x)$$

برهان . فرض کنیم $x \in X$ و $r_t \leq d_A(x)$ از اینکه $A \subseteq A_t$ لذا $r_t = d_{A_t}(x)$ $\forall t \in T$.

در نتیجه $d_A(x) = \infty$ حال اگر $s = \sup r_t \leq d_A(x)$ و حکم ثابت می شود. بنابراین فرض

کنیم $s < \infty$. از اینکه $r_t \leq s$ لذا به ازای هر $i \in I_m$ $(x - r_t \mathbf{1}_m)_i \leq (x - s \mathbf{1}_m)_i$ و به ازای

$x - r_t \mathbf{1}_m \in A_t$ از طرفی بنا به نتیجه (۲.۲.۴) $(x - s \mathbf{1}_m)_i \geq (x - r_t \mathbf{1}_m)_i$ $\forall i \in I - I_m$ هر

چون A_t به ازای هر $t \in T$ مجموعه‌های m — شبه دانوارد می باشند لذا $x - s \mathbf{1}_m \in A$ در نتیجه

$d_A(x) = \sup_{t \in T} d_{A_t}(x)$ لذا $\|x - (x - s \mathbf{1}_m)\| = s \geq d_A(x)$ از طرفی داریم $x - s \mathbf{1}_m \in A$

$\square$

m-شبه دانوارد مثبت

فرض کنیم $W \subset R^+$ در این صورت گوییم W یک m-شبه دانوارد مثبت است هرگاه W که در آن $(R_g^m)^+$ به صورت زیر تعریف می شود:

$$(R_g^m)^+ = R_g^m \cap R^+ \quad (4.3)$$

تعريف. ۳.۲.۴ فرض کنیم $W \subset R^+$ m-شبه دانوارد مثبت باشد. اشتراک تمام مجموعه های m-شبه دانوارد شامل W را پوسته m-شبه دانوارد مجموعه W می گویند و آن را با نماد W_{*_m} نمایش می دهند.

تعريف. ۴.۲.۴ فرض کنیم $I = \{1, 2, 3, \dots, N\}$ مجموعه ای از اندیس باشد و یک زیر مجموعه دلخواه از I . در این صورت برای هر $x \in R^I$ ما متمم تصویر نقطه x را بحسب فضای R^{I_m} را به صورت زیر تعریف می کنیم :

$$copr_m(x) = copr_m(x)_i$$

: که

$$copr_m(x)_i = \begin{cases} \circ & i \in I_m \\ x_i & i \notin I_m \end{cases}$$

قضیه. ۶.۲.۴ فرض کنیم $W \subset R^+$ m-شبه دانوارد مثبت باشد. در این صورت عبارات زیر درست می باشند:

$$W_{*_m} = \{x \in R : copr_m(x), x^+ \in W\} \quad (1)$$

$$W = W_{*_m} \cap R^+ \quad (2)$$

برهان . قرار می دهیم $A = \{x \in R : \text{copr}_m(x), x^+ \in W\}$ یک مجموعه $-m$ نشان می دهیم A شبه دانوارد می باشد. فرض کنیم $a = (a_i)_{i \in I} \in A$ و وجود داشته باشد $x \in R_a^{I_m}$ در این صورت باید نشان دهیم $x \in A$. بنا به تعریف (۳.۴) داریم:

$$\begin{cases} x_i \leq a_i & i \in I_m \\ a_i \geq x_i & i \notin I_m \end{cases} \quad (*)$$

حال از اینکه $a = (a_i)_{i \in I} \in A$ لذا نقطه $\text{copr}_m(a)$ متعلق به مجموعه W می باشد.

نقطه $y = \text{copr}_m(x)$ را در نظر بگیریم در این صورت بنا به تعریف تابع (۴.۲.۴) و (*) رابطه زیر

برقرار است :

$$\begin{cases} y_i \leq a_i & i \in I_m \\ a_i = y_i = \circ & i \notin I_m \end{cases}$$

از آن جا که W یک مجموعه $-m$ -شبه دانوارد است، لذا $\text{copr}_m(x) \in A$ و با نوجه به اینکه

و رابطه (*) داریم

$$\begin{cases} x_i^+ \leq a_i^+ & i \in I_m \\ x_i^+ \geq a_i^+ & i \notin I_m \end{cases}$$

لذا $x^+ \in W$ بنا براین $x \in A$ یک $-m$ -شبه دانوارد می باشد . بر عکس نشان می

دهیم $A \subseteq W_{*_m}$. فرض کنیم $x \in A$ در این صورت $x^+ \in W \subseteq W_{*_m}$ از طرفی داریم

شبه W_{*_m} یک $-m$ -شبه دانوارد است، لذا $\text{copr}_m(x) = \text{copr}_m(x^+)$,

دانوارد است لذا $x \in W_{*_m}$ در نتیجه $x \in W_{*_m}$ و حکم ثابت می شود.

□ قضیه ۷.۲.۴ فرض کنیم $W \subseteq R^+$ یک $-m$ -شبه دانوارد مثبت باشد و $x^\circ \in R^+$ آنگاه:

$$d(x^\circ, W) = d(x^\circ, W_{*_m})$$

برهان . از اینکه $d(x^\circ, W) \geq d(x^\circ, W_{*_m})$ (*)

فرض کنیم $y \in W_{*_m}$ بنا به تعریف نرم داریم :

$$\begin{aligned}
 \|y - x^\circ\| &= \max_{i \in I} |y_i - x_i^\circ| \\
 &= \max\{\max_{i \in I_m} |y_i - x_i^\circ|, \max_{i \in I - I_m} |y_i - x_i^\circ|\} \\
 &\geq \max\{\max_{i \in I_m} |y_i^+ - x_i^\circ|, \max_{i \in I - I_m} |y_i^+ - x_i^\circ|\} \\
 &= \|y^+ - x_\circ\| \geq d(x^\circ, W) \quad (**)
 \end{aligned}$$

از رابط (*) و (**) خواهیم داشت $d(x^\circ, W) = d(x^\circ, W_*)$

۱.۲.۴ m-شبه دانواردها در فضای حاصل جمع مستقیم

ما توانستیم تمام مطالب گفته شده در مورد m-شبه دانواردها در فضای R^n را نیز در فضای حاصل جمع مستقیم متشكل از فضای های لاتیس تعمیم دهیم. لذا با یک مدلسازی به نحو زیر به این هدف دست یافتیم.

فرض کنیم $(X_i, \|\cdot\|_i)$ فضای لاتیس نرمدار با عنصر یکه 1 باشند. و $\sum_i^n X_i$ حاصل جمع مستقیم این فضاها باشد همان طور که می‌دانید عمل جمع روی این فضا به صورت مولفه به مولفه به صوت زیر تعریف می‌شود:

$$\forall z = \sum_i^n y_i, w = \sum_i^n x_i \in \sum_i^n X_i \quad z + w = \sum_i^n (x_i + y_i)$$

ما این فضا را به نرم زیر مجهرز کردیم:

$$\forall z = \sum_i^n x_i \in \sum_i^n X_i \quad \|z\| = \max(\|x_i\|_i)$$

همچنین رابطه ترتیبی زیر را مشابه ترتیب استاندارد فضای R^n تعریف نمودیم:

$$w = \sum_i^n x_i, z = \sum_i^n x_i \in \sum_i^n X_i \quad w \leq z \Leftrightarrow y_i \leq x_i \quad \forall i \in I$$

و به طور مشابه عنصرهای $(1_1, 1_2, \dots, 1_n) = 1 \bigoplus^{I_m}$ را تشکیل دادیم.

همان طور که مشاهده می‌کنید، اعمال تعریف شده روی این فضا، مشابه به فضای R^n طراحی شده است. لذا خیلی مطالب گفته شده تکرار خواهند شد. که ما از بیان آنها خود داری می‌کنیم.

۳.۴ بهترین تقریب در فضای ضرب تانسوری

بحث بهترین تقریب روی مجموعه های محدب در فضای تانسوری در سال های اخیر مورد مطالعه افراد بسیاری چون چنی^۱ بوده است. مانیز در پی اقدامات انجام شده در مورد مجموعه های دانوارد در فضای لاتیس دار تصمیم گرفتیم اولاً یک ترتیب را روی این فضای تعریف نماییم. ثانیاً نرمی جدیدی را روی این فضای تعریف نموده و سپس بحث های انجام شده در فضای لاتیس ها را نیز در این فضای مطرح سازیم.

ابتدا به مقدماتی از تعریف این فضای برگرفته از مرجع [۱۶] می پردازیم.

فضای تانسوری

فرض کنیم X, Y فضاهای بanax باشند همچنین فرض کنیم X^* فضای دوگان متناظر با فضای X باشد.

عملگر $A : X^* \rightarrow Y$ را با ضابطه زیر در نظر بگیرید:

$$A(\phi) = \sum_i^n \phi(x_i)y_i \quad \phi \in X^*$$

همان طور که می بینید متناظر با $x_i \in x, y_i \in Y$ و $n \in N$ عملگرهای متفاوتی روی فضای X^* تعریف می شود، ما جهت تمايز این عملگرهای عبارت $\sum_i^n x_i \otimes y_i$ را به کار خواهیم برد. همچنین با توجه به این عملگرهای یک رابطه هم ارزی به صورت زیر تعریف می شود :

اگر و فقط اگر این دو عبارت عملگر یکسانی را تعریف کنند .

مجموعه تمام کلاس های هم ارزی ایجاد شده از این رابطه هم ارزی را فضای تانسوری و آن را با نماد $X \otimes Y$ نمایش می دهند.

---

cheney^۱

عمل جمع و ضرب اسکالر روی این فضاهای صورت زیر تعریف می شود:

$$\sum_k^n x_k \otimes y_k + \sum_j^m v_j \otimes u_j = \sum_i^{n+m} a_i \otimes b_i$$

که در آن $i = n+j$, $a_i = v_j$, $b_i = u_j$ برای $i = 1..n$ و $a_i = x_k$, $b_i = y_k$

همچنین به ازای هر $\lambda \in R$ داریم :

$$\lambda \sum_k^n x_k \otimes y_k = \sum_k^n \lambda x_k \otimes y_k = \sum_k^n x_k \otimes \lambda y_k$$

به طور خاص :

$$\circ \otimes x = \circ \otimes y = \circ \otimes \circ = \circ$$

لم. ۱.۳.۴ در فضای $X \otimes Y$ هر عبارت در صورتیکه هم ارز $\circ \otimes \circ$ نباشد هم ارز با یک

عبارت مانند $\sum_k^n x_k \otimes y_k$ می باشد که در آن مجموعه های $\{x_1, \dots, x_n\}$ و $\{y_1, \dots, y_m\}$ مستقل خطی

می باشند.

برهان . رجوع شود به [۱۶].

مجموعه های ϕ -دانوارد

فرض کنیم Y یک فضای نرмدار لاتیس با عنصریکه 1_Y باشد و $\phi \in X^*$ در این صورت رابطه ای

ترتیبی متناظر با تابع ϕ را روی فضای $Y \otimes X$ به صورت زیر تعریف می کنیم :

$$\sum_i^n x_i \otimes y_i \leq_\phi \sum_i^m v_i \otimes u_i \Leftrightarrow \sum_i^n \phi(x_i) y_i \leq \sum_i^m \phi(v_i) u_i$$

با توجه به این رابطه نرم جدیدی را به صورت زیر روی این فضاهای اتخاذ می کنیم :

$$\left\| \sum_i^n x_i \otimes y_i \right\|_\phi = \inf \left\{ \lambda \geq \circ : \left| \sum_i^n \phi(x_i) y_i \right| \leq \lambda 1_Y \right\}$$

تذکر. ۱.۳.۴ فرض کنیم $x \in X$ و $\phi \in X^*$ بدهی است که $1_{\phi(x)} = 1$ ، ما برای نمایش عنصر $\frac{x}{\phi(x)}$ در قضایاین بخش نماد e را به کار می بریم .

تعریف. ۱.۳.۴ فرض کنیم $W \subseteq X \otimes Y$ باشد در این صورت W را ϕ -دانوارد می نامیم . در صورتیکه :

$$w \in W, z \in X \otimes Y, z \leq_{\phi} w \Rightarrow z \in W$$

قضیه. ۱.۳.۴ فرض کنیم $W \subseteq X \otimes Y$ مجموعه ای ϕ -دانوارد باشد. در این صورت W مجموعه پروکسیمینال است .

برهان . فرض کنیم $r = d(z_0, W) = \inf_{w \in W} \|z_0 - w\|_{\phi}$ و $z_0 = \sum_i^n x_i \otimes y_i \in X \otimes Y - W$ در این صورت بنا به تعریف $\inf$ برای هر $\varepsilon \geq 0$ وجود دارد یک $w_{\varepsilon} = \sum_i^n u_i^{\varepsilon} \otimes v_i^{\varepsilon} \in W$ به طوریکه $\|z_0 - w_{\varepsilon}\|_{\phi} < r + \varepsilon$:

$$\left| \sum_i^n \phi(x_i)y_i - \sum_i^n \phi(u_i^{\varepsilon})v_i^{\varepsilon} \right| \leq \lambda 1_Y$$

$$-(r + \varepsilon).1_Y \leq \sum_i^n \phi(x_i)y_i - \sum_i^n \phi(u_i^{\varepsilon})v_i^{\varepsilon} \leq (r + \varepsilon).1_Y$$

قرار می دهیم $w_0 - \varepsilon e \otimes 1_Y = x_0 - (\varepsilon + r)e \otimes 1_Y \leq_{\phi} w_0 = z_0 - re \otimes 1_Y$ و W یک

مجموعه ϕ -دانوارد می باشد نتیجه می شود که به ازای هر ε ، $w_0 - \varepsilon e \otimes 1_Y \in W$ از طرفی W یک مجموعه بسته ای هست در نتیجه $w_0 \in W$ و با توجه به اینکه $\|x_0 - w_0\|_{\phi} = r = d(z_0, W)$ بنابراین $(z_0 \in P_W(w_0))$ و حکم ثابت می شود .

□

نتیجه . ۱.۳.۴ فرض کنیم $W \subseteq X \otimes Y$ مجموعه ای ϕ – دانوارد باشد. همچنین

در این صورت: $r = d_W(z)$ و $z = \sum_i^n x_i \otimes y_i \in X \otimes Y$

$$\sum_i^n x_i \otimes y_i - re \otimes 1_Y = \min P_W(z)$$

نتیجه . ۲.۳.۴ فرض کنیم $W \subseteq X \otimes Y$ مجموعه ای ϕ – دانوارد باشد و

آنگاه:

$$d_W(z) = \min\{\lambda \geq 0 : z - \lambda e \otimes 1_Y \in W\}$$

برهان . قرار می دهیم $z \in W$ اگر $A = \{\lambda \geq 0 : z - \lambda e \otimes 1_Y \in W\}$ در این

صورت W لذا $\min A = 0 = d(z, W)$ پس فرض کنیم $z - 0 \cdot e \otimes 1_Y \notin W$ در این صورت

$z - \lambda \cdot e \otimes 1_Y \in W$ حال فرض کنیم $0 \geq \lambda$ مقدار دلخواهی باشد به قسمی که $d(z, W) \geq 0$

در این صورت :

$$\lambda = \|z - (z - \lambda \cdot e \otimes 1_Y)\|_{\phi} \geq d(z, W) = r$$

از طرفی بنا به نتیجه قبل داریم $r \in A$ پس $z - r \cdot e \otimes 1_Y \in W$ بنابراین

□

نتایج کلی

ما در این پایان نامه سعی کردیم در یک سیر منظم به بررسی بهترین تقریب توسط مجموعه های خاص به نام دانوارد ها و آپوارد ها بپردازیم. در این راستا ابتدا به معرفی این مجموعه ها و مشخصه های آنها در فضای لاتیس پرداختیم. سپس ثابت کردیم که هر مجموعه بسته از این نوع مجموعه ها پروکسیمینال می باشد. در طی اثبات این قضیه مینیم عناصر بهترین نقاط تقریب به عنوان یکی از این نوع نقاط یافته شد، که نقش اساسی در پیدا کردن فاصله ایفا می کرد. در واقع با استفاده از این نقطه و قضایای موجود توانستیم یک الگوریتم را جهت یافتن فاصله مطرح سازیم. در این بین مجموعه های اکیداً دانوارد را معرفی کردیم و نشان دادیم این مجموعه ها چیزیف می باشند. در ادامه مباحثت به ارتباط بین مجموعه ای مانند A و بسته دانوارد آن پرداختیم. همچنین برخی خواص توپولوژیک این مجموعه را مورد بررسی قرار دادیم به طور مثال نشان دادیم هر مجموعه دانوارد همبند می باشد در قضیه مهمی نشان دادیم به ازای هر نقطه دلخواه مانند x فاصله مجموعه A تا این نقطه برابر فاصله این نقطه تا پسته دانوارد این مجموعه یعنی A^* می باشد. از این قضیه جهت بدست آوردن جواب های مسئله تقریب مجموعه های بسته (البته با محدودیت ها و شرایط) استفاده کردیم. در ادامه مشخصه هایی برای نقاط تقریب بیان کردیم. همچنین این مباحثت را به طور مشابه برای بحث تقریب همزمانی به کار بستیم.

در فضای R^n با مطرح ساختن m -شبیه دانوارد ها و تعمیم آنها در فضای حاصل جمع مستقیم خواستیم مجموعه های جدید نه لزوماً محدب را معرفی نماییم و بهترین تقریبیشان را مورد مطالعه قرار دهیم. همچنین کوشیدیم تا این مباحثت را نیز در فضای تانسوری مطرح سازیم. لذا برای این فضا که تا این زمان ترتیبی تعریف نشده بود یک رابطه ترتیبی بیان نمودیم و با تعریف نرمی جدید در این فضاسعی کردیم آنچه را که آموخته بودیم در مورد این فضائیز به کار بندیم.

مراجع

كتاب نامه

- [1] A. M. Rubinov, I. Singer . "Downward set and their separation and approximation properties ." *J.Global optimiztion* , (2002) , 23, pp 117-137.
- [2] A. M. Rubinov, I. Singer "Best approximation by normal and conormal set" *J.of. Approximation theory* , (2002) 107, pp 212-243.
- [3] A. M. Rubinov, "Abstract convexity and global optimization" .Kluwer academic publisher,Boston (2002).
- [4] A. M. Rubinov, "Topicul and Sup-Topical function, downward sets, abstract convexity" *J. Optimiztion*, (2001) vol 50, pp 307-351.
- [5] A. M. Rubinov and A. J. Zalvaski, "Tow Propositiy ersults in monotonic analysis" *J. Numerical function analysis and optimizatio* ,(2003) no 23, pp 651-668.
- [6] F.Deutch, "Best approximation in inner product spaces ", Springer - verlag,2002.

- [7] H. Mazaheri, M. Hossein Zadeh" The pereserving approximation ",*J. International mathematical* (2007), 2(17), pp 905-909.
- [8] H. Mohebeei, "Donward set and their simultaneous approximation properties whith application "*J. Numerical functional analysis and optimization* . (2004) vol 25, pp 685-705 .
- [9] H. Mohebeei, and Momeneaei. Kermani ,," A study of Donward set wiht p-functions "*J. Numerical functional analysis and optimization*,(2009), 30(3-4), pp 322-336.
- [10] H. Mohebeei, A. M. Rubinov, H. sadeghi ,," Best approximation in a class of normed space whit star-shaped cones ",*J. Numerical functional analysis and optimization* ,(2006) 27 (3-4), pp 411-436.
- [11] H. Mohebeei and E. Naraghirad , " Distance from apoint to downward set in a banach lattice " *J. optimization* , (2008) vol.4, no 27, pp 641-649.
- [12] I. Singer," *Abstraact convex analysis* ", Wiekly- Interscience, Newyork,(1987).
- [13] I. Singer," The Theory of best approximation and function analysis " *J.Reginal confeereence series in applied mathematics*, (1974) , No 13 PP 201-225 .
- [14] I. Singer, " *Best approximation in normed linear space by elementes of linear subspace*", Springer -verlag (1970).

[15] S. M. S. Modares , M. deghaei ,” New results for best approximation on banach lattice ” *J.Nonlinear analysis* , (2009) 70, pp 3342-3347.

[16] W. A. Light and E. W. Cheney ” Approximation theory in tensor product ,space” Lecture Note in Matamatics 1169, (1985).

[17] W. Rudin, ”Functional analysis”, 2nd ed. McGraw-Hill Inc, New York (1991).

[۱۸] رودین والتر، آنالیز ریاضی، ترجمه عالم زاده علی اکبر، چاپ هشتم، انتشارات جهاد دانشگاهی تهران (۱۳۷۶).

[۱۹] کنیت هافمن و ری کنیزی، جبر خطی . ترجمه فرشیدی جمشید، چاپ یازدهم، مرکز نشر دانشگاهی، تهران (۱۳۸۳).

پیوست ۱

واژه‌نامه‌ی فارسی به انگلیسی

Union	اجتماع
Intersection	اشتراك
Strongly	اکیداً
Banach	باناخ
Closure	بستار
Best approximation	بهترین تقریب
Downward hall	پوسته دانوارد
Continuous	پیوسته
Complete	تم
Translation	تبديل
Empty	تهی
Constant	ثابت
separation	جدایی ساز

Coupling	جفت ساز .....
Chebyshev	چبیشف
Preserving	حافظ
Interior	درون
relation	رابطه
Proper subset	زیرمجموعه سره
Quasi downward	شبه دانوارد
Increasing	صعودی
Compact	فشرده
Banach space	فضای باناخ
Lipschitz	لیپشیز
Hausdorff metric	متر هاوسدورف
Complement	متتم
Convex	محدب
Conic	مخروط
Universal	مرجع
Boundary	مرزی
Decreasing	نزوی
Mapping	نگاشت
Semicontinuous	نیمه پیوسته
Convergence	همگرایی
Hoogeneous	همگن

Unit	واحد
Existence	وجود
Unique	یکتا
Uniform	یکنواخت
Monotonic	یکنوایی

پیوست ۲

واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی

Banach space	فضای باناخ .....
Best approximation	بهترین تقریب .....
Boundary	مرزی .....
Bounded closed	بسته و کراندار .....
Closure	بستار .....
Cebyshov	چیشیف .....
Compact	فشرده .....
Complement	متمم .....
Complete	تام .....
Constant	ثابت .....
Continuous	پیوسته .....
Convergence	همگرایی .....
Convex	محدب .....

Cone	مخروط
Correspond	هم‌ارزی
Coupling	جفت‌ساز
Decreasing.....	نزولی
Downward	رو به پایین
Downward hall.....	پوسته دانوارد
Empty	تھی
Interior	درون
Intersection	اشتراک
Lattic space.....	فضای لاتیس
Lipschitz	لیپشیتز
Mapping.....	نگاشت
Monotonic	یکنواختی
Preserving	حافظ
Pointe	نقطه
Proper subset	زیرمجموعه سره
Quasi downward.....	شبه دانوارد
Relation	رابطه
Semicontinuous.....	نیمه پیوسته
separation	جدایی ساز
Simultaneous	هم زمانی
Tensor product.....	حاصل ضرب تانسوری

پیوست ۲. واژه‌نامه‌ی انگلیسی به فارسی

۸۰

Translation	تبدیل .....
Uniform	یکنواخت .....
Union	اجتماع .....
Unique	یکتا .....
Unit	واحد .....
Upward	رو به بالا .....

Abstract

The purpose of this thesis is to introduce particular subsets of a lattice normed space X , which is not necessarily convex. We call them downward sets. We discuss about the conditions for best approximation by elements of downward sets. Then we introduce particular subsets of X^+ positive cone of X , which we call them normal set. Also connection between normal set , downward set , their best approximation. We use of discusses for show the proximalitibity some other closed sets of X space . We use these results to obtained in downward sets as a tool for found best approximation of new sets .

Keywords:*Best apprximation , Downward set, Proximinal set ,Lattice space.*

SHAHROOD UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Faculty : MATHEMATIC

**BEST APPROXIMATION ON SPICIAL
NONCONVEX SETS AND APPLICATIONS**

SUPERVISOR :

MAHDI IRANMANESH

BY

FATEMH SOLIMANY

SEP 2010